

24. [(*)] మరియు ఇతరుల వివాహబంధంలో ఉన్న స్త్రీలు - (ధర్మయుద్ధంలో) మీ చేతికి చిక్కిన బానిస స్త్రీలు తప్ప - (మీరు వివాహమాడటానికి నిషేధించబడ్డారు). ఇది అల్లాహ్ మీకు విధించిన అనుశాసనం. మరియు మీరు తప్ప మిగతా స్త్రీలంతా మీకు వివాహమాడటానికి ధర్మ సమ్మతం చేయబడ్డారు. మీరు వారికి తగిన మహ్రా (వధుకట్టుం) ఇచ్చి వ్యభిచారంగా కాకుండా వివాహబంధంలో తీసుకోవటానికి కోరవచ్చు. కావున మీరు దాంపత్యసుఖాన్ని అనుభవించాలనుకున్న వారికి వారి మహ్రా (వధుకట్టుం) విధిగా చెల్లించండి. కాని మహ్రా (వధుకట్టుం) బహుమతి జరిగిన తరువాత పరస్పర అంగీకారంతో మీ మధ్య ఏమైనా రాజీ కుదిరితే, అందులో దోషం లేదు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ సర్వజ్ఞుడు, మహా వివేకవంతుడు.

25. మరియు మీలో ఎవరికైనా స్వతంత్రులైన ముస్లింస్త్రీలను వివాహంచేసుకునే స్తోమత లేకుంటే అప్పుడు మీ సాధనంలో ఉన్న ముస్లిం లైనటువంటి బానిసస్త్రీలను వివాహమాడవచ్చు. మరియు అల్లాహ్ కు మీవిశ్వాసం గురించి తెలుసు. మీరంతా ఒకేఒక వర్గానికి చెందినవారు ²³ (ఒకరికొకరు సంబంధించిన వారు), అందువల్ల వారి సంరక్షకుల అనుమతితో వారితో వివాహం చేసుకోని ధర్మ ప్రకారంగా వారి మహ్రా (వధుకట్టుం) ఇవ్వండి. ఇది వారిని వివాహబంధంలో సురక్షితంగా ఉంచటానికి, స్వేచ్ఛా కామ-శ్రీడలకు దిగకుండా ఉంచటానికి మరియు దొంగవాటు సంబంధాలు ఏర్పరచుకోకుండా ఉంచటానికి (అదేశించబడింది). వారు (అబానిసస్త్రీలు) వివాహబంధంలో రక్షణ పొందిన తరువాత కూడా వ్యభిచారానికి పాల్పడితే స్వతంత్రులైన స్త్రీలకు విధించే శిక్షలోని సగం శిక్ష వారికి విధించండి. ²⁴ ఇది మీలో పాపభీతి గల వారికి వర్తిస్తుంది. ఒకవేళ మీరు నిర్రహం పాటిస్తే

وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ النِّسَاءِ إِلَّا مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ كِتَابَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَأُحِلَّ لَكُمْ مِمَّا وَّرَاءَ ذَلِكَ مَا أَنْ تَبْتَغُوا بِأَمْوَالِكُمْ مُحْصِنِينَ غَيْرِ مُسْلِفِينَ ۖ فَمَا اسْتَمْتَعْتُمْ بِهِ مِنْهُنَّ فَآتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ فَرِيضَةً ۗ وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِي مَا تَلَذَّطْتُم بِهِ مِنْ بَعْدِ الْفَرِيضَةِ ۗ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿٢٤﴾

وَمَنْ لَمْ يَسْتَطِعْ مِنْكُمْ طَوْلًا أَنْ يَنْكَحِ الْمُحْصَنَاتِ الْمُؤْمِنَاتِ فَمِنْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ مِنْ فَتْيَاتِكُمُ الْمُؤْمِنَاتِ ۗ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِأَيْمَانِكُمْ بَعْضُكُمْ مِنْ بَعْضٍ ۖ فَانْكِحُوهُنَّ بِأَذْنِ أَهْلِهِنَّ وَآتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ ۖ الْمُحْصَنَاتُ غَيْرُ مُسْلِفَاتٍ وَلَا مُتَّخِذَاتِ أَحْدَانٍ ۖ فَإِذَا أُحْصِنَ ۖ فَإِنَّهُنَّ بِفَاحِشَةٍ فَعَلَيْهِنَّ نِصْفُ مَا عَلَى الْمُحْصَنَاتِ مِنَ الْعَذَابِ ۗ ذَٰلِكَ لِيُنْزِلَ خَشْيَ الْعَنَتِ مِنْكُمْ ۗ وَأَنْ تَصْبِرُوا

23) చూడండి, 3:195.

24) అంటే, 50 కొరడా దెబ్బలు.

అది మీకే మంచిది. మరియు అల్లాహ్ క్షమాశిలుడు. అపార కరుణాప్రదాత.

26. అల్లాహ్ మీకు (ధర్మ-అధర్మాలను) స్పష్టం చేయాలని మరియు మీ కంటే పూర్వం ఉన్న (సత్పురుషుల) మార్గం వైపునకు, మీకు మార్గ దర్శకత్వం చేయాలని మరియు మీ పశ్చాత్తాపాన్ని అంగీకరించాలని కోరుతున్నాడు. మరియు అల్లాహ్ సర్వజ్ఞుడు, మహా వివేకవంతుడు.

27. మరియు అల్లాహ్ మీ పశ్చాత్తాపాన్ని అంగీకరించగోరుతున్నాడు. కాని తమ మనోహించలను అనుసరిస్తున్నవారు, మీరు (సన్మార్గం నుండి) చాలా దూరంగా వైదొలగాలని కోరుతున్నారు.

28. అల్లాహ్ మీ భారాన్ని తగ్గించ గోరుతున్నాడు. మరియు (ఎందుకంటే) మానవుడు బలహీనుడగా సృష్టించబడ్డాడు.

29. ఓవిశ్వాసులారా! మీరు ఒకరి సొమ్మునొకరు అన్యాయంగా తినకండి, పరస్పర అంగీకారంతో చేసే వ్యాపారం వల్ల వచ్చేది (లాభం) తప్ప.²⁵ మరియు మీరు ఒకరినొకరు చంపుకోకండి.²⁶ నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ మీ యెడల అపార కరుణాప్రదాత.

30. మరియు ఎవడు ద్వేషంతో మరియు దుర్మార్గంతో అలాచేస్తాడో, వానిని మేము నరకాగ్నిలో పడవేస్తాము. మరియు అది అల్లాహ్ కు ఎంతో సులభం.

31. ఒకవేళ మీకు నిషేధించబడినటువంటి మహా పాపాలకు మీరు దూరంగా ఉంటే, మేము మీ చిన్నచిన్న దోషాలను మన్నించి, మిమ్మల్ని గౌరవ స్థానాల్లోకి ప్రవేశింపజేస్తాము.²⁷

خَيْرٌ لَّكُمْ ۖ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٢٦﴾
 يُرِيدُ اللَّهُ لِيُبَيِّنَ لَكُمْ وَيَهْدِيَكُمْ
 سُنَنَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَيَتُوبَ
 عَلَيْكُمْ ۗ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٢٧﴾
 وَاللَّهُ يُرِيدُ أَنْ يَتُوبَ عَلَيْكُمْ ۗ
 وَيُرِيدُ الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الشَّهْوَاتِ أَنْ
 تَبِئُوا مِثْلًا عَظِيمًا ﴿٢٨﴾
 يُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُخَفِّفَ عَنْكُمْ ۗ وَخُلِقَ
 الْإِنْسَانُ ضَعِيفًا ﴿٢٩﴾
 يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ
 بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ إِلَّا أَنْ تَكُونَ تِجَارَةً
 عَنْ تَرَاضٍ مِّنْكُمْ ۚ وَلَا تَقْتُلُوا
 أَنْفُسَكُمْ ۗ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا ﴿٣٠﴾
 وَمَنْ يَفْعَلْ ذَٰلِكَ عُذَابًا ۖ وَأَنَا ۖ ظَلَمًا
 فَسَوْفَ نُصَلِّيهِ نَارًا ۗ وَكَانَ ذَٰلِكَ عَلَى
 اللَّهِ يَسِيرًا ﴿٣١﴾
 إِن تَجْتَنِبُوا كَبَائِرَ مَا تُنْهَوْنَ عَنْهُ
 نُكَفِّرْ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَنُدْخِلْكُمْ
 مُدْخَلًا كَرِيمًا ﴿٣٢﴾

25) నిషిద్ధ ('హారం) వస్తువుల వ్యాపారం కూడా నిషిద్ధమే.

26) ఇందులో ఆత్మహత్య కూడా ఉంది. అది మహాపాపం.

27) అబూ హురైరా (ర'ది.అ.) కథనం, దైవప్రవక్త ('స'అస) అన్నారు: "ఏడు మహా పాపాల నుండి దూరంగా ఉండండి. అవి: (i) ఆరాధనలో అల్లాహ్ (సు.త.)కు సాటి కల్పించటం, (ii) మంత్రజాలం పాటించటం, (iii) ఎవరినైనా హత్య చేయటం (న్యాయానికి తప్ప), (iv) వడ్డీ

కాని వారు మీకు విధేయులై ఉంటే! వారిని నిందించటానికి మార్గం వ్రతకకండి. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ మహోన్నతుడు, మహనీయుడు.³¹

35. మరియు వారిద్దరి (భార్యా-భర్తల) మధ్య సంబంధాలు తెగిపోతాయనే భయం మీకు కలిగితే, అతని (భర్త) బంధువుల నుండి ఒక మధ్యవర్తిని మరియు ఆమె (భార్య) బంధువుల నుండి ఒక మధ్యవర్తిని నియమించండి. వారిద్దరూ సంది చేసుకోగలిగితే అల్లాహ్ వారి మధ్య ఐకమత్యం చేకూర్చవచ్చు! నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ సర్వజ్ఞుడు, సర్వం తెలిసిన వాడు. (1/8)

36. * మరియు మీరు అల్లాహ్ నే ఆరాధించండి మరియు ఎవ్వరినీ ఆయనకు భాగస్వాములుగా సాటి కల్పించకండి. మరియు తల్లి-దండ్రులతో, దగ్గరి బంధువులతో, అనాథులతో నిరుపేదలతో, బంధువులైన పొరుగువారితో, అపరిచితులైన పొరుగు వారితో,³² ప్రక్కనున్న మిత్రులతో, బాటసారులతో మరియు మీ ఆదీనంలో ఉన్న బానిసలతో అందరిలోనూ ఉదారస్వభావంతో వ్యవహరించండి.³³ నిశ్చయంగా అల్లాహ్ గర్వి తుణ్ణి, బూదాయిలు చెప్పుకునేవాణ్ణి ప్రేమించడు.³⁴

37. ఎవరైతే తాము లోబులై, ఇతరులకు లోబం నేర్పుతారో వారిని మరియు అల్లాహ్ తన అనుగ్రహంతో ఇచ్చిన దానిని దాచిపెట్టివారిని

عَلِيًّا كَبِيرًا ﴿٣٥﴾
وَإِنْ خِفْتُمْ شِقَاقَ بَيْنِهِمَا فَأَبْعَثُوا
حَكَمًا مِّنْ أَهْلِهِ وَحَكَمًا مِّنْ أَهْلِهَا
إِنَّ يُرِيدَا إِصْلَاحًا يُوَفِّقِ اللَّهُ
بَيْنَهُمَا إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا خَبِيرًا ﴿٣٦﴾
وَاعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا
وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَبِذِي الْقُرْبَىٰ
وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَالْجَارِ ذِي
الْقُرْبَىٰ وَالْجَارِ الْجُنُبِ وَالصَّاحِبِ
بِالْجُنُبِ وَالْبَنِ السَّبِيلِ وَمَا مَلَكَتْ
أَيْمَانُكُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ مَن كَانَ
مُخْتَلًا فَخُورًا ﴿٣٧﴾
الَّذِينَ يَبْخُلُونَ وَيَأْمُرُونَ النَّاسَ
بِالْبُخْلِ وَيَكْتُمُونَ مَا آتَاهُمُ اللَّهُ
مِّنْ فَضْلِهِ ۗ وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ

అహ్మద్, ఇబ్నె-హిబ్బాన్, హాకిం - 'అబ్దుల్లాహ్ ఇబ్నె-అబ్బాస్ ర'ది. అ. కథనం: బై'హాఖి - ఉమ్మె-కుల్'సూ'మ్ ర. అన్నా కథనం).

31) కబీరున్, అల్-కబీరు (38): *The Greatest*, మహానీయుడు [= అల్-అ'జము-34 *The Supreme*, సర్వోత్తముడు] మహత్వం, ప్రభావం, ప్రతాపం గలవాడు, సర్వాధికుడు. చూడండి, 22: 62,31:30,34:23,40:12. అల్-ముతకబ్బీరు (11): *The Superb*, గొప్పవాడు. *The Incomparably Great*, గొప్పదనానికి సరోవరం, 59:23. ఇవి అల్లాహ్ (సు.త.) అత్యుత్తమ పేర్లు.

32) దైవప్రవక్త ('స'అస) ప్రవచనం: "అల్లాహ్ (సు.త.) మరియు అంతిమదినాన్ని విశ్వసించే వాడు, తన పొరుగువాడికి మేలుచేయాలి." ('స'హి'హ్ బు'ఖారి, 'స. ముస్లిం)

33) బానిసలను విడిపించటం ఎంతో ఉత్తమమైన కార్యం. చూ. 9:60 మరియు 2:177.

34) చూడండి, 'స'హి'హ్ ముస్లిం కీతాబుల్ తజ్మాన్, బాబ్ తహ్మీమ్, 'హదీస్' నం. 91.

(అల్లాహ్ ప్రేమించడు).³⁵ మరియు మేము సత్య-తిరస్కారుల కొరకు అవమానకరమైన శిక్షను సిద్ధపరచి ఉంచాము.

38. మరియు వారికి, ఎవరైతే ప్రజలకు చూపటానికి తమ సంపదను ఖర్చుపెడతారో మరియు అల్లాహ్ ను మరియు అంతిమ దినాన్ని విశ్వసించరో! మరియు ఎవడైతే ఖైతాన్ ను తన స్నేహితునిగా (ఖరీనున్ గా) చేసుకుంటాడో!³⁶ అతడు ఎంత నీచమైన స్నేహితుడు.

39. మరియు వారు ఒకవేళ అల్లాహ్ ను మరియు అంతిమదినాన్ని విశ్వసించి అల్లాహ్ వారికి ప్రసాదించిన జీవనోపాధి నుండి ఇతరులపై ఖర్చుచేసి ఉంటే వారికేమయ్యేది? మరియు అల్లాహ్ కు, వారిని గురించి బాగా తెలుసు.

40. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ ఎవరికీ రవ్వంత (పరమాణువంత) అన్యాయం కూడా చేయడు.³⁷ ఒక సత్కార్యముంటే ఆయన దానిని రెండింతలు చేస్తాడు; మరియు తన తరపు నుండి గొప్ప ప్రతిఫలాన్ని కూడా ప్రసాదిస్తాడు.

41. మేము (ప్రతిఫలదినమున) ప్రతి సమాజం నుండి ఒకసాక్షిని తిచ్చి మరియు (ఓ ప్రవక్తా!) నిన్ను విరికి సాక్షిగా నిలబెట్టినప్పుడు ఎలా ఉంటుంది?

42. ఆ (ప్రతిఫల) దినమున, ప్రవక్త మాటను తిరస్కరించి, అతనికి అవిధేయత చూపిన వారంతా; తాము భూమిలో పూడ్చబడితే ఎంత బాగుండేదని కోరుతారు! కానీ, వారు అల్లాహ్ ముందు ఏ విషయాన్ని దాచలేరు.³⁸

43. ఓ విశ్వాసులారా! మీరు మత్తులో ఉంటే³⁹ - మీరు పలికేది గ్రహించనంత వరకు, మరియు మీకు

عَدَابًا مُّهِينًا ۝

وَالَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ رِئَاءَ النَّاسِ وَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَ لَا بِالْيَوْمِ الْآخِرِ ۗ وَمَنْ يَكُنِ الشَّيْطَانُ لَهُ قَرِينًا فَسَاءَ قَرِينًا ۝

۝ وَمَا ذَا عَلَيْهِمْ لَوْ آمَنُوا بِاللَّهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ ۗ وَ أَنْفَقُوا مِمَّا رَزَقَهُمُ اللَّهُ ۗ وَ

كَانَ اللَّهُ بِهِمْ عَلِيمًا ۝

إِنَّ اللَّهَ لَا يَظْلِمُ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ ۗ وَإِنْ تَكَ حَسَنَةً يُّضْعِفْهَا وَ يُوْتِ مِنْ

لَدُنْهُ أَجْرًا عَظِيمًا ۝

فَكَيْفَ إِذَا جِئْنَا مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ بِشَهِيدٍ

وَ جِئْنَا بِكَ عَلَى هَؤُلَاءِ شَهِيدًا ۝

يَوْمَئِذٍ يَوَدُّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَ عَصَوْا

الرَّسُولَ لَوْ تُتْسَوَّى بِهِمُ الْآرْضُ ۗ وَ

لَا يَكْتُمُونَ اللَّهَ حَدِيثًا ۝

يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْرُبُوا الصَّلَاةَ

وَ أَنْتُمْ سُكْرَى حَتَّى تَعْلَمُوا مَا

35) 'స'హీహ్ బుఖారీ, పుస్తకం-2, 'హదీస్' నం. 522.

36) చూడండి, 2:268 మరియు 41:25.

37) చూడండి, 'స'హీహ్ బుఖారీ, పుస్తకం-6, 'హదీస్' నం.105.

38) చూడండి, 3:85.

39) ఇది మద్యపానానికి సంబంధించిన రెండవ ఆజ్ఞ. మొదటి ఆజ్ఞ 2:219 లో వచ్చింది. ఈ ఆజ్ఞ వచ్చినప్పుడు, ఇంకా మద్యపానాన్ని హరాం చేసిన ఆయతు (5:90) అవతరించబడలేదు.

ఇంద్రియస్థలనం (జానుబున్) అయిఉంటే -స్నానం చేయనంత వరకు, సమాజ్ సమీపానికి వెళ్ళకండి; కాని నడుస్తూ (మళ్ళీదీ) నుండి దాటవలసివస్తే తప్ప. 40 కాని ఒకవేళ మీరు రోగపీడితులై ఉంటే, లేదా ప్రయాణంలో వుంటే, లేక మల-మూత్ర విసర్జన చేసివుంటే, లేక స్త్రీలతో సంభోగం చేసి ఉంటే - మీకు నిళ్ళు దొరక్కపోతే - పరిశుద్ధమైన మట్టిని చేతులతో స్పర్శించి, ఆ చేతులతో మీ ముఖాలను మరియు మీ చేతులను తుడుచుకోండి (తయమ్మమ్ చేయండి). 41 నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ తప్పులనుమన్నించేవాడు క్షమించేవాడు.

44. ఏమీ? గ్రంథ జ్ఞానంలో కొంత భాగం ఇవ్వబడిన వారినీ గురించి నీకు తెలియదా (చూడ లేదా)? వారు మార్గభ్రష్టత్వాన్ని కొనుక్కుంటున్నారు మరియు మీరు కూడా సన్మార్గం నుండి తప్పిపోవాలని కోరుతున్నారు.

45. మరియు అల్లాహ్ మీ శత్రువులను బాగా ఎరుగును. కావున మీ రక్షకుడుగా అల్లాహ్ యే చాలు మరియు మీకు సహాయకుడుగా కూడా అల్లాహ్ యే చాలు!

46. యూదులలో కొందరు పదాలను వాటి సందర్భాల నుండి తారుమారు చేసి అంటారు: 'మేము (నీ మాటలను) విన్నాము మరియు ఉల్లంఘించాము (సమీ'అనా వ'అ'సయినా)'. అనీ; మరియు: 'విను! నీ మాట వినకబోవుగాక! (వనీ'మ'అ'గైర మునీ'మ'ఇనీ). 42 అనీ; మరియు '(ఓ

تَقُولُونَ وَلَا جُنُبًا إِلَّا عَابِرِي سَبِيلٍ
حَتَّى تَغْتَسِلُوا وَإِنْ كُنْتُمْ مَرْضَى أَوْ
عَلَى سَفَرٍ أَوْ جَاءَ أَحَدٌ مِّنْكُمْ مِنَ
الْعَاطِلِ أَوْ لِمَسْتُمِ النِّسَاءِ فَلَمْ
تَجِدُوا مَاءً فَتَيَبَّيْتُمْ صَاعِدًا طَيِّبًا
فَأَمْسَحُوا بِوُجُوهِكُمْ وَأَيْدِيكُمْ إِنَّ
اللَّهَ كَانَ عَفْوًا غَفُورًا ﴿٤٠﴾

الْم تَر إِلَى الَّذِينَ أُوتُوا نَصِيبًا مِّنَ
الْكِتَابِ يَشْتَرُونَ الصَّلَاةَ وَيُرِيدُونَ
أَنْ تَضِلُّوا السَّبِيلَ ﴿٤١﴾

وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِأَعْدَائِكُمْ وَكَفَى بِاللَّهِ
وَيْبًا وَكَفَى بِاللَّهِ نَصِيرًا ﴿٤٢﴾

مِنَ الَّذِينَ هَادُوا يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ
عَنْ مَوَاضِعِهِ وَيَقُولُونَ سَمِعْنَا
وَعَصَيْنَا وَاسْمِعْ غَيْرِ مُسْمِعٍ وَرَاعِنَا
لِيَّأْتِيَ بِلِسَانِهِمْ وَطَعْنًا فِي الدِّينِ وَلَوْ

40) అంటే మళ్ళీదీ నుండి దాటిపోతే ఎలాంటి పాపం లేదు. (ఇబ్నె-కసీర్). ప్రయాణికులను గురించిన ఆజ్ఞ ముందు వస్తోంది.

41) తయమ్మమ్ విధానం: ఒకసారి మీ అర చేతులతో పరిశుద్ధ భూమి (మట్టి)ని తాకండి. వాటిలో ముఖాన్ని తుడుచుకోండి, తరువాత మీ రెండంచేతుల వెనుక భాగాలను మణికట్ల వరకు తుడుచుకోండి. (మున్నద్ అ'హ్మాద్ పుస్తకం-4, పేజీ-263. ఇంకా చూడండి, 5:6).

42) యూదులు దైవప్రవక్త (స'అస)ను విననప్పుడు, ఎగతాళిచేస్తూ ఇలా అనేవారు: 'సమీ'అనా - 'మేము నీ మాటను విన్నాము.' అని బిగ్గరగా అని, తరువాత ముఖం త్రిప్పుకొని గాని, లేక మెల్లగాగాని, కొన్నిసార్లు ఎగతాళిగాగానీ, అతని (స'అస) ముఖం మీద కూడా: 'వ'అ'సయినా - 'ఉల్లంఘించాము.' అని అనే వారు. అదేవిధంగా: 'వ'నీ'మ'అ'గైర మునీ'మ'ఇనీ, ' - 'విను! నీ

ముహమ్మద్!) నీవు మా మాట విను. (రాజనా)' అని⁴³ తమ నాలుకలను మెలిత్రిప్పి సత్య ధర్మాన్ని ఎగతాళి చేసి ఉద్దేశ్యంతో అంటారు. కాని అలా కాకుండా: 'విన్నాము విదే యుల మయ్యాము. (సమి'అనా వ అ'త 'అనా).' అని; మరియు: 'మమ్మల్ని విను మరియు మా దిక్కు చూడు / మాకు వ్యవధి నివ్వ (వన'మ'అ వన'జార' నా),' అని, అని ఉంటే వారికే మేలై ఉండేది మరియు ఉత్తమమైన పద్ధతిగా ఉండేది. కాని వారి సత్య-తిరస్కారవైఖరి వల్ల అల్లాహ్ వారిని శపించాడు (బహిష్కరించాడు). కావున వారిలో కొందరు మాత్రమే విశ్వసించేవారు ఉన్నారు.

47. ఓ గ్రంథప్రజలారా! మీవద్ద ఉన్న గ్రంథాన్ని ధృవపరుస్తూ, మేము అవతరింపజేసిన దానిని (ఈ ఖుర్ఆన్ ను) విశ్వసించండి, మేము మీ ముఖాలను వికృతం చేసి వాటిని వెనక్కి త్రిప్పక ముందే (నాశనం చేయకముందే). లేక మేము సజ్జీ⁴⁴ వారిని శపించినట్లుగా (బహిష్కరించినట్లుగా) మిమ్మల్ని కూడా శపించక (బహిష్కరించక) ముందే (దీనిని విశ్వసించండి).⁴⁴ ఎందుకంటే! అల్లాహ్ ఆజ్ఞ తప్పకుండా నిర్వహించబడుతుంది.

48. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ తనకు భాగస్వామిని (సాటిని) కల్పించటాన్ని ఏమాత్రము క్షమించడు.⁴⁵ మరియు అది తప్ప దేనిని (ఏ సాహాన్ని) అయినా, ఆయన తాను కోరిన వారిని క్షమిస్తాడు. మరియు అల్లాహ్ కు భాగస్వాములను కల్పించినవాడే, వాస్తవానికి మహా పాపం చేసిన వాడు!

أَنَّهُمْ قَالُوا سُبْحٰنَا وَاطْعٰنَا وَاسْبٰغٌ وَ
أَنْظَرْنَا لَكَ خَيْرًا لَّهُمْ وَأَقْوَمًا
لَكِنْ لَعَنَهُمُ اللّٰهُ بِكُفْرِهِمْ فَلَا
يُؤْمِنُونَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٤٧﴾

يٰٓأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَوْتُوا الْكِتٰبَ إِمْنًا بِمَا
رَزَقْنَا مَصَدِّقًا لِّمَا مَعَكُمْ مِّن قَبْلِ
أَنْ تَطْمِئِنَّ وَجُوهُهَا فَتَرُدَّهَا عَلَىٰ
أَدْبَارِهَا أَوْ لَعَنَهُمُ كَمَا لَعَنَّا أَصْحٰبَ
السَّبْتِ ۗ وَكَانَ أَمْرُ اللّٰهِ مَفْعُولًا ﴿٤٨﴾

إِنَّ اللّٰهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ ۗ
يَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَن يَشَاءُ ۗ وَمَنْ
يُشْرِكْ بِاللّٰهِ فَقَدِ افْتَرٰى إِثْمًا
عَظِيمًا ﴿٤٩﴾

మాట వినకుండాబోవుగాక! లేక "నీ మాట అంగీకరించబడకపోవుగాక!" అని శపించేవారు. ఇంకా చూడండి, 2:93.

43) రాజనా, కొరకు చూడండి, 2:104.

44) చూడండి, 2:65, 7:163-166. ఇంకా చూ. 'స. బు'ఖారీ, పుస్తకం-1, అధ్యాయం - 240.

45) అల్లాహ్ (సు.త.)కు సాటి (భాగస్వాములను) కల్పించటం మహా దుర్మార్గం మరియు క్షమించరాని పాపం. కావున ఇది ఎంతమాత్రం క్షమించబడదు. ముష్లికులకు స్వర్గం నిషేధించబడింది. ఇంకా చూడండి, 31:13. నిశ్చయంగా, బహుదైవారాధన (షిర్క) గొప్ప దుర్మార్గం, ('స'హీహ్ బు'ఖారీ, పుస్తకం-4, 'హదీస్', 551).

49. ఏమీ? తమను తాము పవిత్రులమని చెప్పుకునే వారిని (యూదులు మరియు క్రైస్తవులను) గురించి నీకు తెలియదా (చూడలేదా)?⁴⁶ వాస్తవానికి, అల్లాహ్ తాను కోరినవారికి మాత్రమే పవిత్రతను ప్రసాదిస్తాడు.⁴⁷ మరియు వారికి ఖర్చూర-బీజపు చీలికలోని ఫారంత అన్యాయం కూడా చేయబడదు.⁴⁸

50. చూడండి! వారు అల్లాహ్ ను గురించి ఏ విధమైన అబద్ధాన్ని కల్పిస్తున్నారో? మరియు స్పష్టమైన పాపం, అని చెప్పటానికి ఇది చాలు.

51. ఏమీ? గ్రంథ జ్ఞానంలో కొంతభాగం ఇవ్వబడిన వారిని గురించి నీకు తెలియదా? వారు జిబ్బో⁴⁹ మరియు 'తా'గూత్ లలో⁵⁰ విశ్వాస ముంచుతున్నారు. వారు సత్య-తిరస్కారులను గురించి: "విశ్వాసులకంటే, వీరే సరైన మార్గంలో ఉన్నారు." అని అంటారు.

52. ఇలాంటివారే, అల్లాహ్ శాపానికి (బహిష్కారానికి) గురి అయినవారు. మరియు అల్లాహ్ శపించినవాడికి సహాయపడేవాడిని ఎవ్వడిని నీవు పొందలేవు.

53. లేదా వారికి రాజ్యపాలనలో భాగం ఉందా? ఒకవేళ ఉంది ఉంటే, వారు ప్రజలకు ఖర్చూరపు బీజపు చీలిక⁵¹ అంత భాగం కూడా ఇచ్చేవారు కాదు.

54. లేదా! అల్లాహ్ తన అనుగ్రహంతో ప్రజలకు

الْم تَر إِلَى الَّذِينَ يُزَكُّونَ أَنْفُسَهُمْ
بَلِ اللَّهِ يُزَكِّي مَنْ يَشَاءُ وَلَا يُظْلَمُونَ
شَيْئًا ۝

أَنْظُرْ كَيْفَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ
وَكَفَى بِهِ إِثْمًا مُّبِينًا ۝

الْم تَر إِلَى الَّذِينَ أُوتُوا نَصِيبًا مِّنَ
الْكِتَابِ يُؤْمِنُونَ بِالْجِبْتِ وَالطَّاغُوتِ
وَ يَقُولُونَ لِلَّذِينَ كَفَرُوا هَؤُلَاءِ
أَهْدَىٰ مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا سَبِيلًا ۝

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ كَعَنَهُمُ اللَّهُ وَ مَنْ
يَلْعَنِ اللَّهُ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ نَصِيرًا ۝

أَمْ لَهُمْ نَصِيبٌ مِّنَ الْمَلِكِ فَإِذَا لَا
يُؤْتُونَ النَّاسَ نَقِيرًا ۝

أَمْ يَحْسُدُونَ النَّاسَ عَلَىٰ مَا آتَاهُمُ

46) చూడండి, 9:31.

47) చూడండి, 53:32.

48) పలేల: ఖర్చూర-బీజపు చీలికలోని ఫార. సన్నని దారమంత లేక రవ్వంత అని అర్థం.

49) జిబ్బో: అంటే అసలు అర్థం అసత్యమైనది, ఆధారంలేనిది, నిరుపయోగమైనది. ఇస్లాం పరిభాషలో మంత్ర-తంత్రాలు, జ్యోతిషం, భూత-వైద్యం, శకునాలు, ముహూర్తాలు మరియు ఉహా-పోహలకు సంబంధించిన అన్ని విషయాలను జిబ్బోతో పోల్చవచ్చు.

50) 'తా'గూత్: చూడండి, 2:256 వ్యాఖ్యానం 203. 'తా'గూత్ అంటే పై'తాన్ అనికూడ అర్థం. ఎందుకంటే కల్పితదైవాలను ఆరాధించటం పై'తాన్ అనుసరించటమే. కావున పై'తాన్ కూడా 'తా'గూత్ లలో చేరుతాడు.

51) నఖీరా: ఖర్చూర బీజపు చీలిక.

ప్రసాదించిన (సాభాగ్యాన్ని) చూసి వారు ఈర్ష్యపడు తున్నారా? వాస్తవానికి (ఇంతకు ముందు) మేము ఇబ్రాహీమ్ కుటుంబంవారికి, గ్రంథాన్ని మరియు వివేకాన్ని ప్రసాదించాము. మరియు వారికి గొప్ప సామ్రాజ్యాన్ని కూడా ప్రదానం చేశాము.

55. కాని వారిలో కొందరు అతనిని (ప్రవక్తను) విశ్వసించినవారు ఉన్నారు, మరికొందరు అతని నుండి విముఖులైనవారూ ఉన్నారు. మరియు వారికి దహించే నరకాగ్నియే చాలు! ⁵²

56. నిశ్చయంగా, ఎవరు మా సూచనలను తిరస్కరించారో! వారిని మేము మున్ముందు నరకాగ్నిలో పడవేస్తాము. ప్రతిసారి వారి చర్యలు కాలిపోయినపుడల్లా వాటికి బదులుగా - వారు బాధను బాగా రుచిచూడటానికి - వేరే చర్యలలో మార్పుతాము. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ సర్వ శక్తిమంతుడు మహా వివేచనాపరుడు.

57. మరియు ఎవరైతే విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేస్తారో, వారిని మేము క్రీంద కాలువలు ప్రవహించే వనాలలో ప్రవేశింపజేస్తాము; వారందులో శాశ్వతంగా కలకాలం ఉంటారు. అందు వారికి పవిత్ర సహవాసులు (అజ్జాబీ) ఉంటారు. మరియు మేము వారిని దట్టమైన నీడలలో ప్రవేశింపజేస్తాము. ⁵³(1/4)

58. * పూచీ (అమానాత్)లను తప్పక వాటికి అర్హులైనవారికి అప్పగించండినీ మరియు ప్రజలమధ్య తీర్పు చేసేటప్పుడు న్యాయంగా తీర్పుచేయండినీ, అల్లాహ్ మిమ్మల్ని ఆజ్ఞా పిస్తున్నాడు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ ఎంత ఉత్తమ మైన హితబోధ చేస్తున్నాడు! నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ సర్వం వినేవాడు, సర్వం చూసేవాడు.

59. ఓ విశ్వాసులారా! మీరు అల్లాహ్ కు విధేయులై ఉండండి; మరియు ఆయన సందేశ హరునికి విధేయులై ఉండండి మరియు మీలో అధికారం అప్పగించబడనవారికి కూడా! మీ మధ్య

اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ فَقَدْ آتَيْنَا آلَ
إِبْرَاهِيمَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَآتَيْنَاهُمْ
مُلْكًا عَظِيمًا ﴿٥٥﴾

فَمِنْهُمْ مَن آمَنَ بِهِ وَ مِنْهُمْ مَن
صَدَّ عَنْهُ ۗ وَ كَفَىٰ بِجَهَنَّمَ سَعِيرًا ﴿٥٦﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا سَوْفَ
نُصَلِّيهِمْ نَارًا ۖ كُلَّمَا نَضِجَتْ جُلُودُهُمْ
بَدَّلْنَاهُمْ جُلُودًا غَيْرَهَا لِيَذُوقُوا

الْعَذَابَ ۗ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَزِيزًا حَكِيمًا ﴿٥٧﴾
وَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ

سَنُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ
تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا
لَهُمْ فِيهَا أَزْوَاجٌ مُّطَهَّرَةٌ ۖ وَ
نُدْخِلُهُمْ ظِلًّا ظَلِيلًا ﴿٥٨﴾

إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تُؤَدُّوا الْأَمَانَاتِ إِلَىٰ
أَهْلِهَا ۖ وَإِذَا حَكَمْتُمْ بَيْنَ النَّاسِ أَنْ
تُحْكُمُوا بِالْعَدْلِ ۗ إِنَّ اللَّهَ نِعِمَّا يَعِظُكُمْ

بِهِ ۗ إِنَّ اللَّهَ كَانَ سَمِيعًا بَصِيرًا ﴿٥٩﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَ
أَطِيعُوا الرَّسُولَ ۚ وَ أُولِيَ الْأَمْرِ مِنْكُمْ
فَإِنْ تَنَازَعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ إِلَىٰ

52) చూడండి, 3:85.

53) చూడండి, 'సహీహ్ బుఖారీ, పుస్తకం-4, 'హదీస్' నం. 474.

ఏవిషయంలోనైనా అభిప్రాయభేదంకలిగితే - మీరు అల్లాహ్ ను అంతిమదినాన్ని విశ్వసించేవారే అయితే - ఆ విషయాన్ని అల్లాహ్ కు మరియు ప్రవక్తకు నివేదించండి. ⁵⁴ ఇదే సరైన పద్ధతి మరియు ఫలితాన్నిబట్టి కూడా ఉత్తమమైనది.

60. (ఓ ప్రవక్తా!) ఏమీ? నీ వద్దకు పంపబడిన దానిని మరియు నీ కంటే పూర్వం పంపబడిన దానిని మేము విశ్వసించామని పలికే వారిని (కపట-విశ్వాసులను) నీవు ఎరుగవా (చూడ లేదా)? తిరస్కరించడని ఆదేశించబడినా, వారు తమ (వ్యవహారాల) పరిష్కారాలకు 'తాగూత్' ⁵⁵ వద్దకే పోవాలని కోరుతూ ఉంటారు. మరియు వైతాన్ వారిని, త్రోవతప్పించి, దుర్మార్గులలో అతి దూరంగా తీసుకొనిపోవాలని కోరుతుంటాడు.

61. మరియు వారిలో: "అల్లాహ్ అవతరింప జేసిన వాటి (ఆదేశాల) వైపునకు మరియు ప్రవక్త వైపునకు రండి." అని చెప్పినపుడు, నీవు ఆ కపటవిశ్వాసులను విముఖులై (నీ వైపునకు రాకుండా) తొలిగిపోవటాన్ని చూస్తావు!

62. అయితే వారు తమ చేతులారా చేసుకున్న (దుష్కార్యాల) ఫలితంగా వారికి బాధ కలిగినపుడు, వారు నీ దగ్గరకు వచ్చి అల్లాహ్ పేర ప్రమాణాలు చేస్తూ: "మేము మెలు చేయాలని మరియు ఐకమత్యం చేకూర్చాలని మాత్రమే ప్రయత్నించాము." అని అంటారు. ⁵⁶

63. అలాంటి వారిని (కపటవిశ్వాసులను)! వారి హృదయాలలో ఉన్నది అల్లాహ్ ఎరుగును, కావున వారి నుండి ముఖం త్రిప్పుకో, వారికి ఉపదేశం చెయ్యి మరియు వారిని గురించి వారి హృదయాలు ప్రభావితమయ్యే మాటపలుకు.

64. మరియు మేము ఏ ప్రవక్తను పంపినా - అల్లాహ్ అనుజ్ఞతో - (ప్రజలు) అతనిని అనుస

اللَّهُ وَالرَّسُولِ إِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ
بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ذَلِكَ خَيْرٌ وَ
أَحْسَنُ تَأْوِيلًا ﴿٥٤﴾

الْمَ تَرَى إِلَى الَّذِينَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ آمَنُوا
بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنزِلَ مِنْ قَبْلِكَ
يُرِيدُونَ أَنْ يُتَحَاكَمُوا إِلَى الطَّاغُوتِ وَ
قَدْ أُمِرُوا أَنْ يَكْفُرُوا بِهِ وَ يُرِيدُ
الشَّيْطَانُ أَنْ يُضِلَّهُمْ ضَلَالًا بَعِيدًا ﴿٥٥﴾

وَ إِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا إِلَى مَا أَنْزَلَ
اللَّهُ وَ إِلَى الرَّسُولِ رَأَيْتَ الْمُنَافِقِينَ
يَصُدُّونَ عَنْكَ صُدُودًا ﴿٥٦﴾

فَكَيْفَ إِذَا أَصَابَتْهُمُ مُصِيبَةٌ بِمَا
قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ ثُمَّ جَاءُوكَ يَحْلِفُونَ
بِاللَّهِ إِنْ أَرَدْنَا إِلَّا إِحْسَانًا وَ تَوْفِيقًا ﴿٥٧﴾

أُولَئِكَ الَّذِينَ يَعْلَمُ اللَّهُ مَا فِي
قُلُوبِهِمْ فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ وَ عَظِّمْهُمْ وَ
قُلْ لَهُمْ فِي أَنْفُسِهِمْ قَوْلًا بَلِيغًا ﴿٥٨﴾

وَ مَا أَرْسَلْنَا مِنْ رَّسُولٍ إِلَّا لِيُطَاعَ
بِإِذْنِ اللَّهِ وَ لَوْ أَنَّهُمْ إِذْ ظَلَمُوا

54) అంటే ఖుర్ఆన్ మరియు ప్రవక్త సాంప్రదాయాలు (సున్నత్). చూ. 4:65, 7:54, 12:40, 4:80.

55) 'తాగూత్'కు చూడండి, 2:256, వ్యాఖ్యానం -203.

56) చూడండి, 2:10-11.

రించాలనే పంపాము. మరియు ఒకవేళ వారు తమకు తాము అన్యాయం చేసుకున్నప్పుడు, నీ వద్దకు వచ్చి, వారు అల్లాహ్ యొక్క క్షమాభిక్ష కోరినప్పుడు - ప్రవక్త కూడా వారికై అల్లాహ్ యొక్క క్షమాభిక్షకోరకు వేడుకోన్నప్పుడు - వారు అల్లాహ్ ను నిశ్చయంగా క్షమించేవాడు గానూ మరియు కరుణాప్రదాతగానూ పొందుతారు.

65. అలాకాదు, నీ ప్రభువు సాక్షిగా! వారు తమ పరస్పర విభేదాల విషయంలో నిన్ను న్యాయ నిర్ణేతగా స్వీకరించనంతవరకు మరియు (ఓ ప్రవక్తా!) నీవు ఏ నిర్ణయంచేసినా దానిని గురించి వారి మనస్సులలో ఏమాత్రం సంకోచం లేకుండా దానికి (యథాతథంగా) శిరసావహించనంత వరకు, వారు (నిజమైన) విశ్వాసులు కాలేరు! ⁵⁷

66. మరియు ఒకవేళ వాస్తవానికి మేము వారిని: "మీ ప్రాణాల బలి ఇవ్వండి లేదా మీ ఇల్లూ వాకిళ్ళను విడిచి వెళ్ళండి!" అని ఆజ్ఞాపించి (విధిగా చేసి) ఉంటే, వారిలో కొందరు మాత్రమే అలా చేసి ఉండేవారు. ఒకవేళ వారికి ఉపదేశించి నట్లు వారు చేసి ఉంటే, నిశ్చయంగా, అది వారికే శ్రేయస్కరమైనదిగా మరియు వారి (విశ్వాసాన్ని) దృఢపరిచేదిగా ఉండేది.

67. మరియు అప్పుడు వారికి మేము, మా వైపు నుండి గొప్ప ప్రతిఫలం ఇచ్చి ఉండేవారం.

68. మరియు మేము వారికి బుజుమార్గం వైపునకు మార్గదర్శకత్వం చేసి ఉండేవారం.

69. మరియు ఎవరు అల్లాహ్ కు మరియు ప్రవక్తకు విధేయులై ఉంటారో, అలాంటి వారు అల్లాహ్ అనుగ్రహం పొందిన ప్రవక్తలతోనూ, సత్య

أَنْفُسُهُمْ جَاءُوكَ فَاسْتَغْفَرُوا اللَّهَ وَ

اسْتَغْفَرَ لَهُمُ الرَّسُولُ لَوَجَدُوا اللَّهَ

تَوَّابًا رَحِيمًا ﴿٦٥﴾

فَلَا وَ رَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّىٰ

يُحْكَمُوا فِيهَا شَجَرَ بَيْتِهِمْ ثُمَّ لَا

يَجِدُوا فِي أَنْفُسِهِمْ حَرَجًا مِمَّا

قَضَيْتَ وَيُسَلِّمُوا تَسْلِيمًا ﴿٦٦﴾

وَلَوْ أَنَّا كَتَبْنَا عَلَيْهِمْ أَنْ

أَنْفُسُكُمْ أَوْ اخْرُجُوا مِنْ دِيَارِكُمْ

مَا فَعَلُوهُ إِلَّا قَلِيلٌ مِنْهُمْ وَلَوْ أَنَّهُمْ

فَعَلُوا مَا يُوعَظُونَ بِهِ لَكَانَ خَيْرًا

لَهُمْ وَأَشَدَّ تَثْبِيثًا ﴿٦٧﴾

وَ إِذَا لَأَتَيْنَهُمْ مِنْ لَدُنَّا أَجْرًا

عَظِيمًا ﴿٦٨﴾

وَلَهَدَيْنَاهُمْ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا ﴿٦٩﴾

وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَالرَّسُولَ فَأُولَٰئِكَ

مَعَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنَ

57) 'జబైర్ (ర'ది. 'అ.), దైవప్రవక్త ('స'అస) యొక్క తండ్రి సోదరిమణి (మొనత్త) కుమారులు. అతను ఒకసారి చేసుకు నీరు ప్రవహించే కాలువ గురించి ఒక విశ్వాసిలో పోట్లాడుతారు. వారిద్దరూ దైవప్రవక్త ('స'అస) దగ్గరకు తీర్పుకోసం వస్తారు. అతను న్యాయంగా 'జబైర్ (ర'ది. 'అ.) పక్షాన తీర్పుచేయగా, ఆ రెండోవ్యక్తి అంగీకరించడు. పైగా అతడు: " 'జబైర్ (ర'ది. 'అ.) మీ బంధువు కాబట్టి, అతని పక్షాన తీర్పుచేశారు." అని అంటాడు. ఆ సందర్భంలో ఈ ఆయత్ అవతరింపజేయబడింది. 'స. బు'ఖారీ, సూరహ్ అన్-నిసా' (4), వ్యాఖ్యానం.

వంతులతోనూ, (అల్లాహ్) ధర్మం కొరకు ప్రాణాలు కోల్పోయిన అమరవీరుల (షహీదుల) తోనూ, సద్వర్తనలతోనూ చేరి ఉంటారు. మరియు అలాంటి వారి సాంగత్యం ఎంతో మేలైనది! ⁵⁸

70. అల్లాహ్ నుండి లభించే అనుగ్రహం ఇలాంటిదే. మరియు (యధార్థం) తెలుసుకోవటానికి అల్లాహ్ చాలు.

71. ఓ విశ్వాసులారా! మీరు (అన్ని విధాలుగా యుద్ధానికి సిద్ధమై) తగిన జాగ్రత్తలు వహించండి! ⁵⁹ మీరు (యుద్ధానికి) జట్లుగానో, లేదా అందరూ కలిసియో బయలుదేరండి.

72. మరియు వాస్తవానికి మీలో వెనుక ఉండి పోయేవాడు ఉన్నాడు, ఒకవేళ మీకు ఏమైనా ఆపదవస్తే అప్పుడు వాడు: "వాస్తవానికి అల్లాహ్ నన్ను అనుగ్రహించాడు, అందుకే నేను కూడా వారితో పాటు లేను!" అని అంటాడు.

73. మరియు ఒకవేళ మీకు అల్లాహ్ తరపు నుండి అనుగ్రహమే లభిస్తే! ⁶⁰ మీకూ అతనికి మధ్య ఏ విధమైన అనురాగబంధమే లేనట్లుగా: "అయ్యో! నేను కూడా వారితో పాటు ఉండిఉంటే నాకు కూడా గొప్ప విజయ ఫలితం లభించిఉండేది కదా!" అని తప్పక అంటాడు. (3/8)

74. * కావున ఇహలోక జీవితాన్ని పరలోక జీవితం (సుఖానికి) బదులుగా అమ్మిన వారు (విశ్వాసులు) అల్లాహ్ మార్గంలో పోరాడాలి. మరియు అల్లాహ్ మార్గంలో పోరాడినవాడు, చంపబడినా, లేదా విజయమైనా, మేము తప్పకుండా

النَّبِيِّنَ وَالصَّادِقِينَ وَالشُّهَدَاءِ وَالصَّالِحِينَ وَحَسُنَ أُولَئِكَ رَفِيقًا ﴿٥٨﴾
ذَلِكَ الْفَضْلُ مِنَ اللَّهِ وَكَفَى بِاللَّهِ عِلْمًا ﴿٥٩﴾

يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا خُدُوءًا جَدْرَكُمْ فَأَنْفِرُوا ثُبَاتٍ أَوْ أَنْفِرُوا جَمِيعًا ﴿٦٠﴾
وَإِنَّ مِنْكُمْ لَمَنْ لَيُبَطِّئَنَّ فَإِنْ أَصَابَكُمْ مُمْسِبَةٌ قَالَ قَدْ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيَّ إِذْ لَمْ أَكُنْ مَعَهُمْ شَهِيدًا ﴿٦١﴾
وَ لَسْنَا بِأَصَابِكُمْ أَفْضَلُ مِنَ اللَّهِ لَيْقُولَنَّ كَأَنْ لَمْ تَكُنْ بَيْنَكُمْ وَ بَيْنَهُ مَوَدَّةٌ يُلَيْتُنِي كُنْتُ مَعَهُمْ فَأَفُوزَ فَوْزًا عَظِيمًا ﴿٦٢﴾

فَلْيُقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ الَّذِينَ يَشْرُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا بِالْآخِرَةِ ۗ وَمَنْ يُقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَيُقْتَلْ أَوْ يَغْلِبْ فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٦٣﴾

58) మానవుడు ఎవరినైతే ప్రేమిస్తాడో వారితోపాటు ఉంటాడు. ('స. బు'ఖారి, కితాబుల్ ఆదాబ్, బాబ్ 97, ముస్లిం 'హదీస్' నం. 1640) మరొక 'హదీస్'లో ఇలా ఉంది: "అత్యధికంగా నఫిల్ నమాజ్లు చేయటం వల్ల స్వర్గంలో ధైవపువక్త ('స'అస) సాంగత్యం లభిస్తుంది." ('స. ముస్లిం కితాబ్ అ'స్సలాహ్, బాబ్ ఫ'ద్ధ్ అ'స్సజూద్, 'హదీస్' నం. 488).

59) 'హిజ్దరకుమ్: అంటే మీ రక్షణ కొరకు మీ ఆయుధాలతో యుద్ధానికి సన్నద్ధులై ఉండండి.

60) అంటే యుద్ధంలో మీకు విజయం మరియు విజయధనం లభిస్తే!

అతనికి గొప్ప ప్రతిఫలాన్ని ప్రసాదించగలము.

75. మరియు మీకేమయింది, మీరెందుకు అల్లాహ్ మార్గంలో మరియు నిస్సహాయులై అణచి వేయబడిన పురుషుల, స్త్రీల మరియు పిల్లల కొరకు, షోరాడటం లేదు? ⁶¹ వారు: "మా ప్రభూ! దౌర్జన్యపరులైన ఈ నగరవాసుల నుండి మాకు విమోచనం కలిగించు. నీ వద్ద నుండి మా కొరకు ఒక సంరక్షకుణ్ణి నియమించు. మరియు నీ వద్దనుండి మా కొరకు ఒక సహాయకుణ్ణి ఏర్పాటు చేయి!" అని వేడుకొంటున్నారు.

76. విశ్వసించిన వారు, అల్లాహ్ మార్గంలో షోరాడుతారు. మరియు సత్య-తిరస్కారులు 'తా'గూత్ మార్గంలో షోరాడుతారు; ⁶² కావున మీరు (ఓ విశ్వాసులారా!) షైతాను అనుచరులకు విరుద్ధంగా షోరాడండి. నిశ్చయంగా, షైతాను కుట్ర బలహీనమైనదే!

77. "మీ చేతులను ఆపుకోండి, నమాజ్ ను స్థాపించండి, విధిదానం ('జకాత్') ఇవ్వండి." అని చెప్పబడినవారిని నివచూడలేదా? యుద్ధం చేయమని వారిని ఆదేశించినప్పుడు, వారిలో కొందరు అల్లాహ్ కు భయపడవలసిన విధంగా మానవులకు భయపడుతున్నారు. కాదు! అంతకంటే ఎక్కువగానే భయపడుతున్నారు. వారు: "ఓ మా ప్రభూ! యుద్ధం చేయమని ఈ ఆజ్ఞను మా కొరకు ఎందుకు విధించావు? మాకు ఇంకా కొంత వ్యవధిఎందుకీవ్వలేదు?" అని అంటారు. ⁶³ వారిలో

وَمَا لَكُمْ لَا تُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
وَالْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ
وَالْوِلْدَانِ الَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا
أَخْرِجْنَا مِنْ هَذِهِ الْقَرْيَةِ الْقَرِيلَةَ
الظَّالِمِ أَهْلِهَا ۗ وَاجْعَلْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ
وَلِيًّا ۗ وَاجْعَلْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ نَصِيرًا ﴿٦١﴾
الَّذِينَ آمَنُوا يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
وَالَّذِينَ كَفَرُوا يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ
الطَّاغُوتِ فَفَاتِلُوا أَوْلِيَاءَ الشَّيْطَانِ
إِنَّ كَيْدَ الشَّيْطَانِ كَانَ ضَعِيفًا ﴿٦٢﴾
الْمُتَرَاتِلِ إِلَى الَّذِينَ قِيلَ لَهُمْ كُفُّوا
أَيْدِيَكُمْ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا
الزَّكَاةَ فَلَمَّا كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ
إِذَا فَرِيقٌ مِّنْهُمْ يَخْشَوْنَ النَّاسَ
كَخَشْيَةِ اللَّهِ أَوْ أَشَدَّ خَشْيَةً ۗ وَقَالُوا
رَبَّنَا لِمَ كَتَبْتَ عَلَيْنَا الْقِتَالَ لَوْلَا
أَخْرَجْتَنَا إِلَىٰ أَجَلٍ قَرِيبٍ ۗ قُلْ مَتَاعُ

61) ఇక్కడ దైవప్రవక్త ('స'అను) మదీనహ్ కు వలసపోయిన తరువాత చాలామంది యువకులు కూడా వలసపోయారు. వృద్ధులు స్త్రీలు మరియు పిల్లలు అక్కడే ఉండిపోయారు. మక్కహ్ ముస్లిక్ ఖురైషులు వారిపై అన్యాయాలు, దౌర్జన్యాలు చేయసాగారు. అప్పుడు వారు (ముస్లింలు) షైవధంగా వేడుకొన్నారు. ఇట్టి పరిస్థితులలో ముస్లింలపై జహోద్ అత్యవసరమవుతుంది.

62) 'తా'గూత్: అంటే షైతాన్. చూడండి, 2:256, వ్యాఖ్యానం-203.

63) ఇస్లాం ఆరంభదినాలలో మొట్టమొదట, మక్కహ్ ముస్లింలకు: "సహానం వహించండి, నమాజ్ చేయండి మరియు 'జకాత్' ఇవ్వండి," అని ఆదేశాలు ఇవ్వబడ్డాయి. ఎందుకంటే అప్పుడు వారి ఆర్థిక మరియు బౌతిక పరిస్థితులు జహోద్ కు అనుకూలంగా లేవు. అయినా వారు, జహోద్

ఇలా అను: "ఇహలోకసుఖం తుచ్ఛమైనది మరియు దైవభీతి గలవారికి పరలోక సుఖమే ఉత్తమమైనది. మరియు మీకు ఖర్చార-బీజపు చీలికలోని పొర (ఫలీల) అంత అన్యాయం కూడా జరుగదు.

78. "మీరు ఎక్కడున్నారే! మీకు చావు వచ్చి తీరుతుంది మరియు మీరు గొప్ప కోట బురుజు లలో ఉన్నా చావు రాక తప్పదు." (అని పలుకు). మరియు వారికి ఏమైనా మేలు కలిగితే: "ఇది అల్లాహ్ తరఫునుండి వచ్చింది." అని అంటారు, కాని వారికేదైనా కీడు గలిగితే: "(ఓ ముహమ్మద్!) ఇది నీ వల్ల జరిగింది." అని అంటారు. వారిలో అను: "అంతా అల్లాహ్ తరఫు నుండి (వస్తుంది)!" ఈ జనులకు ఏమయింది? వారు ఏ విషయాన్ని కూడా ఎందుకు అర్థం చేసుకోలేక పోతున్నారు?

79. (ఓ మానవుడా!) నీకు ఏ మేలు జరిగినా అది అల్లాహ్ అనుగ్రహం వల్లనే⁶⁴ మరియు నీకు ఏ కీడు జరిగినా అది నీ స్వంత (కర్మల) ఫలితమే!⁶⁵ మరియు (ఓ ముహమ్మద్!) మేము నిన్ను మానవులకు సందేశహరునిగా చేసి పంపాము. మరియు దీనికి అల్లాహ్ సాక్ష్యమే చాలు.

80. ఎవడు ప్రవక్తకు విధేయత చూపుతాడో వాస్తవంగా అతడు అల్లాహ్ కు విధేయత చూపినట్లే.⁶⁶ మరియు కాదని వెనుదిరిగితే వారిని అదుపులో ఉంచటానికి (కావలివానిగా) మేము నిన్ను పంపలేదు.

الدُّنْيَا قَلِيلٌ ۖ وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ لِّمَنِ اتَّقَىٰ ۚ وَلَا تظَلَمُونَ فَتِيلًا ﴿٧٨﴾
 أَيَّنَمَا تَكُونُوا يُدْرِكْكُمُ الْمَوْتُ وَلَوْ كُنْتُمْ فِي بُرُوجٍ مُّشِيدَةٍ ۗ وَإِنْ تُصِبْهُمْ حَسَنَةٌ يَقُولُوا هَٰذَا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ ۗ وَإِنْ تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ يَقُولُوا هَٰذَا مِنْ عِنْدِكَ ۗ قُلْ كُلٌّ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ ۗ فَمَالِ هَٰؤُلَاءِ الْقَوْمِ لَا يَكَادُونَ يَفْقَهُونَ حَدِيثًا ﴿٧٩﴾
 مَا أَصَابَكَ مِنْ حَسَنَةٍ فَمِنَ اللَّهِ ۗ وَمَا أَصَابَكَ مِنْ سَيِّئَةٍ فَمِنَ نَفْسِكَ ۗ وَأَرْسَلْنَاكَ لِلنَّاسِ رَسُولًا ۖ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا ﴿٨٠﴾
 مَنْ يُطِيعِ الرَّسُولَ فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهَ ۗ وَمَنْ تَوَلَّىٰ فَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِيظًا ﴿٨١﴾

కొరకు తొందరపెట్టేవారు. కాని ఇప్పుడు మదీనహ్ మునవ్వరహ్ కు వచ్చిన తరువాత వారి పరిస్థితులు మెరుగైన తరువాత వారిని జిహాద్ చేయమని ఆజ్ఞాపిస్తే వారెందుకు వెనుకంజ వేస్తున్నారని, ఈ ఆయత్ ప్రశ్నిస్తున్నది.

64) దైవప్రవక్త ('స'అస) ప్రవచనం: "స్వర్గంలోకి ప్రవేశించే ప్రతివ్యక్తి కూడా అల్లాహ్ (సు.త.) కారుణ్యం వల్లనే ప్రవేశిస్తాడు. (కేవలం తన కర్మల వల్ల కాదు)." అప్పుడు 'సహాబహ్ (ర'ది. 'అన్తమ్)లు అన్నారు: "ఓ ప్రవక్తా! ('స'అస) మీరు కూడానా?" అతను జవాబిచ్చారు: "అవును, అల్లాహ్ (సు.త.) యొక్క కారుణ్యం నాపై లేకుంటే నేను కూడా స్వర్గంలో ప్రవేశించలేను." ('స. బు'ఖారీ).

65) చూడండి, 42:30.

66) చూడండి, 'స. బు'ఖారీ, పుస్తకం-9, 'హదీస్' నం. 251, 384.

81. మరియు వారు (నీ సమక్షంలో): "మేము విధేయుల మయ్యాము." అని పలుకుతారు. కాని నీ వద్ద నుండి వెళ్ళిపోయిన తరువాత వారిలో కొందరు రాత్రివేళలో నీవు చెప్పినదానికి విరుద్ధంగా సంప్రదింపులు జరుపుతారు. మరియు వారి రహస్య సంప్రదింపులన్నీ అల్లాహ్ వ్రాస్తున్నాడు. కనుక నీవు వారినుండి ముఖం త్రిప్పుకో మరియు అల్లాహ్ పై ఆధారపడి ఉండు. మరియు కార్యసాధకుడిగా అల్లాహ్ చాలు!

82. ఏమీ? వారు ఖుర్ఆన్ ను గురించి ఆలోచించరా? ఒకవేళ ఇది అల్లాహ్ తరపునుండి గాక ఇతరుల తరపునుండి వచ్చివుంటే, అందులో ఎన్నో పరస్పర విరుద్ధమైన విషయాలను చూసే వారు కదా!

83. మరియు వారు (ప్రజల గురించి) ఏదైనా శాంతివార్త గానీ లేదా భయవార్త గానీ వినినప్పుడు దానిని వ్యాపింపజేస్తారు. అలా చేయకుండా వారు దానిని సందేశహారునికో, లేదా వారిలో నిర్ణయాధికారం గలవారికో తెలియజేసి ఉంటే! దానిని విచారించగలవారు, వారి నుండి దానిని విని అర్థంచేసుకునే వారు. మరియు ఒకవేళ మీపై అల్లాహ్ అనుగ్రహం మరియు ఆయన కారుణ్యమే లేకుంటే మీలో కొందరు తప్ప మిగతా వారందరూ పైతాన్ ను అనుసరించి ఉండే వారు.

وَيَقُولُونَ طَاعَةٌ فَإِذَا بَرَرُوا مِنْ
عِنْدِكَ بَيَّتَ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ غَيْرِ
الَّذِي تَقُولُ ۗ وَاللَّهُ يَكْتُبُ مَا
يُبَيِّنُونَ فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ وَتَوَكَّلْ
عَلَى اللَّهِ ۗ وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا ﴿٨١﴾

أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْقُرْآنَ وَلَوْ كَانَ مِنْ
عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا
كَثِيرًا ﴿٨٢﴾

وَإِذَا جَاءَهُمْ أَمْرٌ مِنَ الْأَمْنِ أَوْ
الْخَوْفِ أَدَّعَوْا بِهٖ ۗ وَلَوْ رَدُّوهُ إِلَى
الرَّسُولِ ۗ وَ إِلَىٰ أُولِي الْأَمْرِ مِنْهُمْ
لَعَلِمَهُ الَّذِينَ يَسْتَنْبِطُونَهُ مِنْهُمْ ۗ
لَوْ لَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ
لَاتَّبَعْتُمُ الشَّيْطَانَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٨٣﴾

67) ఖుర్ఆన్ 23 సంవత్సరాలలో అవతరింపజేయబడింది. అయినా అందులో ఏ విధమైన పరస్పర విరుద్ధమైన విషయాలు లేవు. ఇదే దాని దివ్యావతరణకు సాక్ష్యం. ఇంకా ఇందులో చెప్పబడిన పూర్వకాల చరిత్ర కేవలం అగోచర జ్ఞానసంపన్నుడు ('అల్లాముల్ గుయుబ్) అయిన అల్లాహ్ (సు.త.)యే తెలుపగలడు. మరియు ఇందులో దాదాపు వేయి వైజ్ఞాన శాస్త్రానికి (Science) చెందిన విషయాలు >1400 సంవత్సరాల ముందు చెప్పబడ్డాయి. వాటిలో కొన్ని ఇప్పుడిప్పుడే అవిష్కరించబడ్డాయి. ఉదాహరణకు: భూమ్యాకాశాల సృష్టి ఒకవిధ ప్రేలుడులో సంభవించింది. ప్రతిజీవరాశి నీటిలో సృష్టించబడింది. మానవుడు మట్టిలో, అంటే మట్టిలో ఉన్న మూలపదార్థా (Elements) లలో సృష్టించబడింది, సూర్యచంద్రుల సంవారం, రాత్రింబవళ్ళూ మార్పులు మొదలైనవి. ఇంకా ఎన్నో ఇతరవరకు అవిష్కరించబడలేదు. వీటన్నింటినీ గురించి ఆలోచిస్తే, తెలివి గలవారు, ఈ విషయాలు >1400 సంవత్సరాలకు పూర్వం మానవునికి తెలియవు, కాబట్టి ఇవి అగోచరాల జ్ఞానం గల ఏకైక ప్రభువు, సర్వశక్తి శాలి, సర్వసృష్టికి మూలాధారి, మాత్రమే తెలుపగలడని, తెలుసుకుంటారు. అంటే ఈ విషయాలన్నీ వ్రాయబడిన, ఈ ఖుర్ఆన్ మానవుని చేతిపని కాజాలదు. అది కేవలం దివ్య ఆవిష్కృతియే అని నమ్ముతారు.

84. కావున నీవు అల్లాహ్ మార్గంలో యుద్ధం చెయ్యి. నీవు నీ మట్టుకే బాధ్యుడవు. మరియు విశ్వాసులను (యుద్ధానికి) ప్రోత్సహించు. అల్లాహ్ సత్య-తిరస్కారుల శక్తిని అణచవచ్చు! మరియు అల్లాహ్ అంతులేని శక్తి గలవాడు మరియు శిక్షించటంలో చాలా కఠినుడు!

85. మంచి విషయం కొరకు సిఫారసు చేసేవానికి అందులో భాగం లభిస్తుంది. మరియు చెడు విషయం కొరకు సిఫారసు చేసేవాడు దానికి బాధ్యత వహిస్తాడు. మరియు అల్లాహ్ ప్రతిదానిపై అధికారం గలవాడు. ⁶⁸

86. మరియు మీకు ఎవరైనా సలాం చేస్తే, దానికి మీరు అంతకంటే ఉత్తమమైనరితిలో ప్రతి సలాం చెయ్యండి, లేదా కనీసం అవే పదాలు తిరిగి పలకండి (అదే విధంగానైనా చెయ్యండి). ⁶⁹ నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ ప్రతి దానిని పరిగణించ గలవాడు. ⁷⁰

87. అల్లాహ్! ఆయన తప్ప వేరే ఆరాధ్యుడు లేడు. ఆయన మిమ్మల్ని అందరినీ పునరుత్థాన దినమున సమావేశపరుస్తాడు. అది (రావటంలో) ఏ మాత్రంసందేహంలేదు. మరియు అల్లాహ్ వాక్కు కంటే మరెవరి (వాక్కు) సత్యమైనది? (1/2)

88. * (ఓ విశ్వాసులారా!) మీకేమయింది, కపట విశ్వాసుల విషయంలో మీరు రెండు వర్గాలుగా చిలి పోయారు. ⁷¹ అల్లాహ్ వారి కర్మల ఫలితంగా,

فَقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ لَا تُكَلَّفُ إِلَّا نَفْسَكَ وَ حَرِّضِ الْمُؤْمِنِينَ عَسَى اللَّهُ أَنْ يَكْفِكَ بِأَسِنَّةٍ مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَ اللَّهُ أَشَدُّ بِأَسَاؤِهِمْ تَنْكِيلًا ١٧

مَنْ يَشْفَعْ شَفَاعَةً حَسَنَةً يَكُنْ لَهُ نَصِيبٌ مِمَّنْهَا وَ مَنْ يَشْفَعْ شَفَاعَةً سَيِّئَةً يَكُنْ لَهُ كِفْلٌ مِمَّنْهَا وَ كَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ مُّقْتَدِرًا ١٨

وَ إِذَا حُيِّئْتُمْ بِهِتَجِدْتُمْ فَحِيبُوا بِأَحْسَنِ مِمَّنْهَا أَوْ رُدُّوْهَا إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ حَسِيبًا ١٩

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُجِبُّكُمْ إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ وَ مَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ حَدِيثًا ٢٠

فَمَا لَكُمْ فِي الْمُنَافِقِينَ فِتْنَةً وَ اللَّهُ أَرَاكُمْ سَمْعًا بَمَا كَسَبُوا أَلَّا تَرْتُدُّوْنَ أَنْ

68) ముఖైతన్, అల్-ముఖైతు (40): *The Protector*, శరణమిచ్చేవాడు [=అల్-హాఫీ'జ (39), *The Guardian*, రక్షకుడు]. కాపాడువాడు, కావలి ఉండు, ఆధారం, రక్షణ ఇచ్చేవాడు, విశ్వాధికారి, Watcher, Preserver, Observer, Controller, All-Witness, అదుపులో ఉంచు, అణచు, క్రమబద్ధం చేయు, అధికారం గల, కనిపెట్టుకొని ఉండు, గమనించు, ప్రతి దానిపై తన దృష్టి ఉంచివున్న వాడు, పరిశీలకుడు అనే అర్థాలున్నాయి. ఇది అల్లాహ్ (సు.త.) అత్యుత్తమ పేర్లలో ఒకటి. (ఇది సేకరించబడిన పదం) ఇక్కడ ఒకేసారి వచ్చింది.

69) చూడండి, 'స'హా'హ్ బు'ఖారి, పుస్తకం-8, 'హదిస్' నం. 246.

70) అల్-హాసీబు (41): *The Reckoner*, పరిగణించేవాడు. Taker of Accounts, Sufficer, or giver of what is sufficient. లెక్కతీసుకునే వాడు, చూడండి, 4:6.

71) ఇక్కడ ఉహుద్ యుద్ధానికి బయలుదేరి కొంతదూరం పోయినతరువాత వెనుదిరిగిపోయిన 300 మంది కపటవిశ్వాసుల విషయం చెప్పబడింది. వారి నాయకుడు 'అబ్దుల్లాహ్ బిన్-ఉబై.

వారిని వారి పూర్వ (అవిశ్వాస) స్థితికి మరలించాడు. ఏమీ? అల్లాహ్ మార్గభ్రష్టులుగా చేసిన వారికి మీరు సన్మార్గం చూపడంలా? వాస్తవానికి, అల్లాహ్ మార్గభ్రష్టుత్వంలో పడవేసిన వారికి నీవు (ఋణు) మార్గం చూపలేవు.⁷²

89. మరియు వారు సత్య-తిరస్కారులైనట్టి మీరు కూడా సత్య-తిరస్కారులై, వారిలో సమానులై పోవాలని వారు కోరుతున్నారు. కావున అల్లాహ్ మార్గంలో వారు వలసపోవంత (హిజ్రత్ చేయవంత) వరకు, వారిలో ఎవ్వరినీ మీరు స్నేహితులుగా చేసుకోకండి. ఒకవేళ వారు వెనుదిరిగితే, మీరు వారిని ఎక్కడ దొరికితే అక్కడే పట్టుకొని వదించండి. మరియు వారిలో ఎవ్వరినీ మీ స్నేహితులుగా, సహాయకులుగా చేసుకోకండి.

90. కాని, మీరు ఎవరిలోనైతే ఒడంబడిక చేసుకొని ఉన్నారో, అలాంటివారిలో కలసిపోయిన వారు గానీ, లేదా ఎవరైతే - తమ హృదయాలలో - మీలోగానీ, లేక తమ జాతివారిలోగానీ యుద్ధం చేయటానికి సంకటపడుతూ మీ వద్దకువస్తారో, అలాంటి వారిని గానీ, (మీరు వదించకండి). మరియు ఒకవేళ అల్లాహ్ కోరితే వారికి మీపై ఆధిక్యత ఇచ్చి ఉండేవాడు మరియు వారు మీలో యుద్ధం చేసి ఉండేవారు. కావున వారు మీ నుండి మరలిపోతే, మీలో యుద్ధంచేయక, మీలో సంది చేసుకోవటానికి అంగీకరిస్తే (వారిపై దాడిచేయటానికి) అల్లాహ్ మీకు దారి చూపలేదు.

91. మరొక రకమైన వారిని మీరు చూస్తారు; వారు మీ నుండి శాంతి పొందాలని మరియు తమ జాతివారిలో కూడా శాంతి పొందాలని కోరుతుంటారు. కాని, సమయం దొరికినప్పుడల్లా వారు

تَهْدُوا مَنْ أَضَلَّ اللَّهُ ۗ وَمَنْ يُضِلِّ

اللَّهُ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ سَبِيلًا ۝

وَدُّوا لَوْ تَكْفُرُونَ كَمَا كَفَرُوا

فَتَكُونُونَ سَوَاءً فَلَا تَتَّخِذُوا مِنْهُمْ

أَوْلِيَاءَ حَتَّىٰ يَهَاجَرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَخُذُوهُمْ وَاقْتُلُوهُمْ

حَيْثُ وَجَدْتُمُوهُمْ ۖ وَلَا تَتَّخِذُوا

مِنْهُمْ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ۝

إِلَّا الَّذِينَ يَصِلُونَ إِلَىٰ قَوْمٍ بَيْنَكُمْ

وَبَيْنَهُمْ مِيثَاقٌ أَوْ جَاءُوكُمْ حَصِرَتْ

صُدُورُهُمْ أَنْ يُقَاتِلُوكُمْ أَوْ يُقَاتِلُوا

قَوْمَهُمْ ۗ وَلَا تَشَاءُ اللَّهُ لَسَلْطَهُمْ

عَلَيْكُمْ فَلَقَاتِلُوكُمْ فَإِنْ اعْتَزَلُوكُمْ

فَلَمَّ يُقَاتِلُوكُمْ وَالْقَوَا أَيْكُمْ

السَّلَمَ ۚ فَمَا جَعَلَ اللَّهُ لَكُمْ عَلَيْهِمْ

سَبِيلًا ۝

سَجِدُونَ الْآخَرِينَ يُرِيدُونَ أَنْ

يَأْمَنُوكُمْ وَيَأْمَنُوا قَوْمَهُمْ ۗ كُلًّا

72) ఎవరైతే తమ సత్య-తిరస్కారం మరియు మూడనమ్మకం వలన మార్గభ్రష్టుత్వంలో పడి పోయాలో మరియు అల్లాహుత ఆలా ప్రసాదించిన వివేకాన్ని ఉపయోగించుకొని, సత్యాన్ని, సన్మార్గాన్ని, అనుసరించగోరరో! అలాంటివారినే అల్లాహ్ (సు.త.) మార్గభ్రష్టుత్వంలో పడనిస్తాడు. ఎందుకంటే, అల్లాహుత ఆలాకు గడచింది మరియు ముందు జరుగబోయేది, అంతా తెలుసు. అల్లాహ్ (సు.త.) ఎవ్వరినీ బలవంతంగా మార్గభ్రష్టుత్వంలో పడవేయడు. అలాంటి వారికి ఎవ్వరూ, సన్మార్గం చూపలేరు. ఈ విధమైన అయత్ ఖుర్ఆన్లో ఎన్నో సార్లు వచ్చింది. వ్యాఖ్యాతలందరూ దీనికి ఇదేవిధంగా తాత్పర్యమిచ్చారు.

(తమ మాట నుండి) మరలిపోయి ఉపద్రవానికి పూనుకుంటారు. అలాంటి వారు మీలో (పోరాడటం) మానుకోకపోతే, మీలో సంది చెసుకోవటానికి అంగీకరించకపోతే, తమ చేతులను (మీలో యుద్ధం చేయటం నుండి) ఆపుకోకపోతే! వారెక్కడ దొరికితే అక్కడ పట్టుకోండి మరియు సంహరించండి. మరియు ఇలా ప్రవర్తించటానికి మేము మీకు స్పష్టమైన అధికారం ఇస్తున్నాము.

92. మరియు - పొరపాటుగా తప్ప - ఒక విశ్వాసి మరొక విశ్వాసిని చంపటం తగినవిని (నిషిద్ధం). మరియు ఒక విశ్వాసిని పొరపాటుగా చంపినవాడు (దానికి పరిహారంగా) అతడు ఒక విశ్వాసి బానిసకు విముక్తి కలిగించాలి మరియు హతుని కుటుంబీకులకు (వారసులకు) రక్తపరిహారం (దియల్) కూడా చెల్లించాలి. వారు క్షమిస్తే అది వారికి దానం (సదఖ్) అవుతుంది! 73 కాని ఒకవేళ వదింపబడినవాడు విశ్వాసి అయి, మీ శత్రువులలో చేరిన వాడై ఉంటే, ఒక విశ్వాస బానిసకు విముక్తి కలిగించాలి. ఒకవేళ (వదింపబడిన వాడు) - మీరు ఒడంబడిక చేసుకోనివున్న జనులకు చెందిన వాడైతే - రక్తపరిహారం అతని కుటుంబీకులకు (వారసులకు) ఇవ్వాలి. మరియు ఒక విశ్వాస (ముస్లిం) బానిసకు విముక్తి కలిగించాలి. (బానిసకు విముక్తికలిగించే) శక్తిలేనివాడు, వరుసగా రెండు నెలలు ఉపవాసాలుండాలి. అల్లాహ్ ముందు పశ్చాత్తాపపడటానికి (ఇదే సరైన పద్ధతి). అల్లాహ్ సర్వజ్ఞుడు, మహా వివేచనాపరుడు.

93. మరియు ఎవడైతే ఒకవిశ్వాసిని బుద్ధి పూర్వకంగా చంపుతాడో అతని ప్రతీకారం నరకమే! అందులో అతడు శాశ్వతంగా ఉంటాడు 74 మరియు

رُدُّوْا إِلَى الْفِتْنَةِ اُرْكُسُوْا فِيْهَاۗ فَاِنْ لَّمْ يَعْتَزِلُوْكُمْ وَّ يُلْقُوا اِلَيْكُمْ السَّلَامَ وَّ يَكْفُوْا اَيْدِيَهُمْ فَاْخُذُوْهُمْ وَاَقْتُلُوْهُمْ حَيْثُ تَقْتُلُوْهُمْ ۗ وَاُولٰٓئِكَ جَعَلْنَا لَكُمْ عَلَيْهِمْ سُلْطٰنًا مُّبِيْنًا ﴿٩٢﴾

وَمَا كَانَ لِهٖۤؤْمِنٍ اَنْ يَّقْتُلَ مُؤْمِنًا اِلَّا اِطَّٰعًا ۗ وَاَقْتُلَ مُؤْمِنًا حَتَّٰثًا فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُّؤْمِنَةٍ وَّ دِيَّةٌ مُّسَلَّمَةٌ اِلَى اَهْلِهٖۤ اِلَّا اَنْ يَّصَدَّقُوْا فَاِنْ كَانَ مِنْ قَوْمٍ عَدُوٍّ لَّكُمْ وَاَنْتُمْ مِّنْ قَوْمٍ فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُّؤْمِنَةٍ وَاِنْ كَانَ مِنْ قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَ بَيْنَهُمْ مِّبْثَاقٌ فَدِيَّةٌ مُّسَلَّمَةٌ اِلَى اَهْلِهٖۤ وَ تَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُّؤْمِنَةٍ ۗ فَمَنْ لَّمْ يَجِدْ فَصِيَامٌ شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ تَوْبَةً مِّنَ اللّٰهِ ۗ وَكَانَ اللّٰهُ عَلِيْمًا حَكِيْمًا ﴿٩٣﴾

وَمَنْ يَّقْتُلْ مُؤْمِنًا مُّتَعَبًا ۙ فَجَزَاءُ اَوْ كُفْرًا جَهَنَّمَ خُلْدًا فِيْهَا ۗ

73) రక్తపరిహారపు పరిమాణం దైవప్రవక్త ('స'అస) కాలంలో, 100 ఒంటలుగా నిర్ణయించడం జరిగింది. ఇది పొరపాటుగా జరిగిన హత్యకు మాత్రమే వర్తిస్తుంది.

74) హత్య మూడు రకాలు: (i) ఖల్తై - 'అమద్': అంటే బుద్ధిపూర్వకంగా హత్యచేయడం. దాని శిక్ష ఇక్కడ చెప్పబడింది. ఇహలోకంలో మరణశాసనం, మరియు పరలోకంలో నరకం.

అతనిపై అల్లాహ్ ఆగ్రహం మరియు శాపం (బహిష్కారం) ఉంటుంది మరియు ఆయన (అల్లాహ్) అతనికొరకు ఘోరమైన శిక్షను సిద్ధపరిచాడు.

94. ఓ విశ్వాసులారా! మీరు అల్లాహ్ మార్గంలో (జిహాద్‌కు) బయలుదేరినప్పుడు వివేచనలో వ్యవహరించండి. (శాంతిని ఆశించి మీవైపునకు) సలాం చేస్తూ వచ్చే వానిని - ప్రాపంచిక ప్రయోజనాలను పొందగోరి - "నీవు విశ్వాసివి (ముస్లింవు) కావు." 75 అని (త్వరపడి) అనకండి. అల్లాహ్ దగ్గర మీ కొరకు విజయధనాలు అత్యధికంగా వున్నాయి. దీనికి పూర్వం మీరు కూడా ఇదే స్థితిలో ఉండే వారు కదా! ఆ తరువాత అల్లాహ్ మిమ్మల్ని అనుగ్రహించాడు, కావున సముచితమైన పరిశీలన చేయండి. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్! మీరు చేసేదంతా బాగా ఎరుగును.

95. ఎలాంటి కారణం లేకుండా, ఇంటివద్ద కూర్చుండి పోయే విశ్వాసులు మరియు అల్లాహ్ మార్గంలో తమ ధనాన్ని మరియు తమ ప్రాణాన్ని వినియోగించి ధర్మయుద్ధం (జిహాద్) చేసే విశ్వాసులలో సరిసమానులు కాజాలరు. తమ ధనాన్ని, ప్రాణాన్ని వినియోగించి ధర్మయుద్ధం (జిహాద్) చేసేవారి స్థానాన్ని అల్లాహ్! ఇంట్లో కూర్చుండి పోయేవారి స్థానంకంటే ఉన్నతంచేశాడు. మరియు అల్లాహ్ ప్రతిఒక్కరికీ ఉత్తమ ఫలితపు వాగ్దానం చేశాడు. కానీ, అల్లాహ్ ధర్మయుద్ధం (జిహాద్) చేసిన వారికి ఇంట్లో కూర్చున్న వారికంటే ఎంతో గొప్ప ప్రతిఫలమిచ్చి, ఆధిక్యత నిచ్చాడు.

عَذَّبَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَ لَعَنَهُ وَ أَعَدَّ لَهُ
عَذَابًا عَظِيمًا ﴿٩٤﴾
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا صَرَبْتُمْ فِي
سَبِيلِ اللَّهِ فَتَبَيَّنُوا وَ لَا تَقُولُوا لِمَنْ
آلَقَى إِلَيْكُمُ السَّلَامَ لَسْتَ مُؤْمِنًا
تَبْتَغُونَ عَرَضَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا فَعَنَّ
اللَّهُ مَعَانِمَ كَثِيرًا كَذَلِكَ كُنْتُمْ
مِّن قَبْلُ فَمَنَّ اللَّهُ عَلَيْكُمْ فَتَبَيَّنُوا
إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ﴿٩٥﴾
لَا يَسْتَوِي الْقَاعِدُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ
غَيْرُ أُولِي الضَّرَرِ وَ الْمُجَاهِدُونَ فِي
سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ وَ أَنفُسِهِمْ
فَضَّلَ اللَّهُ الْمُجَاهِدِينَ بِأَمْوَالِهِمْ وَ
أَنفُسِهِمْ عَلَى الْقَاعِدِينَ دَرَجَةً وَ كَلَّا
وَ عَدَّ اللَّهُ الْحُسَيْنِ وَ فَضَّلَ اللَّهُ
الْمُجَاهِدِينَ عَلَى الْقَاعِدِينَ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٩٥﴾

(ii) ఖల్తై - 'ఖ'తా: పొరపాటువల్ల, అనుకోని విధంగా జరిగిన హత్య. దీని విషయం ఇంతకు ముందు 92 ఆయత్‌లో వచ్చింది.

(iii) ఖల్తై - షుబ్ హా 'అమద్: దీని వివరాలు 'హదీస్'లలో పేర్కొనబడ్డాయి.

75) ఒకసారి కొందరు 'స'హాబీలు జిహాద్ కొరకు పోతుంటారు. దారిలో ఒక పశువుల కాపరి వారిని చూసి సలామ్ చేస్తాడు. వారు అతడు విశ్వాసికాడు, కేవలం తన ప్రాణాలను కాపాడుకోవటానికే - తాను ముస్లింనని తెలుపటానికి - సలాం చేశాడని భావించి, అతనిని చంపి, అతని పశువులను, మాల గనీమత్‌గా దైవప్రవక్త ('స'అస) దగ్గరికి తెస్తారు. అప్పుడు ఈ ఆయత్ అవతరింపజేయబడింది, ('స. బుఖారీ, తిర్మిజి').

96. వారి కొరకు, ఆయన తరఫునుండి ఉన్నత స్థానాలు, క్షమాభిక్ష మరియు కారుణ్యాలు కూడా ఉంటాయి. మరియు అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

97. నిశ్చయంగా, తమకు తాము (తమ ఆత్మలకు) అన్యాయం చేసుకుంటూ ఉండేవారి ప్రాణాలను తీసే దేవదూతలు వారితో: "మీరు ఏ స్థితిలో ఉండేవారు?" అని అడిగితే, వారు: "మేము భూమిలో బలహీనులముగా నిస్సహాయులముగా ఉండేవారము!" అని జవాబిస్తారు. దానికి (దేవదూతలు): "ఏమి? మీరు వలసపోవటానికి అల్లాహ్ భూమి విశాలంగా లేకుండెనా?" అని అడుగుతారు. ఇలాంటివారి శరణం నరకమే. మరియు అది ఎంత చెడ్డ గమ్యస్థానం! ⁷⁶

98. కాని, నిజంగానే నిస్సహాయులై, వలస పోవటానికి ఏ సాధనా సంపత్తి, ఎలాంటి మార్గంలేని పురుషులు, స్త్రీలు మరియు పిల్లలు తప్ప!

99. కావున ఇటువంటి వారిని, అల్లాహ్ మన్నించవచ్చు! ఎందు కంటే, అల్లాహ్ మన్నించే వాడు, క్షమాశీలుడు. (5/8)

100. * మరియు అల్లాహ్ మార్గంలో వలస పోయేవాడు భూమిలో కావలసినంత స్థలాన్ని, సౌకర్యాలను పొందుతాడు. మరియు ఎవడు తన ఇంటిని వదలి, అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్త కొరకు, వలసపోవటానికి బయలుదేరిన తరువాత అతనికి చావువస్తే! నిశ్చయంగా, అతని ప్రతిఫలం అల్లాహ్ వద్ద స్థిరంగా ఉంటుంది. ఎందుకంటే, అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

101. మరియు మీరు భూమిలో ప్రయాణం చేసే టవుడు నమాజులను సంక్షిప్తం (ఖిస్రీ) చేస్తే, అది పాపం కాదు. ⁷⁷ (అంటే గాక) సత్య-తిరస్కారులు

دَرَجَاتٍ مِّنْهُ وَمَغْفِرَةً وَرَحْمَةً ۗ وَكَانَ
اللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿٩٦﴾

إِنَّ الَّذِينَ تَوَفَّيْتُمُ الْمَلَائِكَةَ ظَالِمِينَ
أَنفُسِهِمْ قَالُوا فِيمَ كُنْتُمْ قَالُوا
كُنَّا مُسْتَضْعَفِينَ فِي الْأَرْضِ قَالُوا
أَلَمْ تَكُنْ أَرْضَ اللَّهِ وَاسِعَةً
فَتَهَاجِرُوا فِيهَا فَأُولَٰئِكَ مَأْوَاهُمْ
جَهَنَّمَ ۗ وَسَاءَتْ مَصِيرًا ﴿٩٧﴾

إِلَّا الْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّجَالِ وَالِ
النِّسَاءِ وَالْوِلْدَانَ لَا يَسْتَطِيعُونَ
حِيلَةً وَلَا يَهْتَدُونَ سَبِيلًا ﴿٩٨﴾
فَأُولَٰئِكَ عَسَى اللَّهُ أَن يَعْفُو عَنْهُمْ ۗ
وَكَانَ اللَّهُ عَفُورًا غَفُورًا ﴿٩٩﴾

وَمَنْ يُهَاجِرْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يَجِدْ فِي
الْأَرْضِ مُرْغَمًا كَثِيرًا وَسَعَةً ۗ وَمَنْ
يَخْرُجْ مِنْ بَيْتِهِ مُهَاجِرًا إِلَى اللَّهِ وَ
رَسُولِهِ ثُمَّ يُدْرِكْهُ الْمَوْتُ فَقَدْ وَقَعَ
أَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ ۗ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿١٠٠﴾
وَإِذَا ضَرَبْتُمْ فِي الْأَرْضِ فَلَيْسَ
عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَقْصُرُوا مِنَ

76) చూడండి, 3:141.

77) ఖిస్రీ: సంక్షిప్తం, అంటే 'జుప్రో'లో రెండు, 'అస్రీ'లో రెండు మరియు 'ఇఫాల్' రెండు రకాలు మాత్రమే విధి (ఫర్జ్) నమాజ్లు చేయాలి. ఫజ్ర్ మరియు మగ్రిబ్ నమాజ్లలో సంక్షిప్తం (ఖిస్రీ) లేదు. ప్రయాణంలో సున్నత్ నమాజ్లు విడిచిపెట్టవచ్చు, విత్తోర్హ్ చేయాలి.

మిమ్ముల్ని వేధిస్తారు అనే భయం మీకు కలిగి నపుడు కూడా! ఎందుకంటే, సత్య-తిరస్కారులు నిశ్చయంగా, మీకు బహిరంగ శత్రువులు.

102. మరియు నీవు (ఓ ప్రవక్తా!) వారి (ముస్లింల) మధ్య ఉండి (పోరాటం జరుగుతూ ఉండగా) నమాజ్ చేయించడానికి వారితో నిలబడితే, వారిలోని ఒక వర్గం నీతోపాటు నిలబడాలి. మరియు వారు అస్వధారులై ఉండాలి. వారు తమ సజ్దాను పూర్తిచేసుకొని వెనక్కి వెళ్ళిపోవాలి. అప్పుడు ఇంకా నమాజ్ చేయని రెండోవర్గం వచ్చి నీతోపాటు నమాజ్ చేయాలి. వారు కూడా జాగరూకులై ఉండి, తమ ఆయుధాలను ధరించి ఉండాలి. ఎందుకంటే, మీరు మీ ఆయుధాల పట్ల, మరియు మీ సామగ్రి పట్ల, ఏ కొద్ది అజాగ్రత్త వహించినా మీపై ఒక్కసారిగా విరుచుకుపడాలని సత్యతిరస్కారులు కాచుకొని ఉంటారు. అయితే వర్గం వల్ల మీకు ఇబ్బందిగా ఉంటే! లేదా మీరు అస్వస్థులైతే, మీరు మీ ఆయుధాలను దింపివెట్టడం పాపం కాదు. అయినా మీ జాగ్రత్తలో మీరు ఉండాలి. నిశ్చయంగా అల్లాహ్ సత్య-తిరస్కారుల కొరకు అవమాన కరమైన శిక్షను సిద్ధపరచి ఉంచాడు.⁷⁸

103. ఇక నమాజ్‌ను పూర్తిచేసిన తరువాత నిలుచున్నా, కూర్చున్నా, పరుండినా, అల్లాహ్‌ను స్మరిస్తూ ఉండండి. కాని శాంతి-భద్రతలు నెలకొన్న తరువాత నమాజ్‌ను స్థాపించండి. నిశ్చయంగా, నమాజ్ విశ్వాసులకు నియమిత సమయాలలో పాటించటానికి విధిగా నియమించబడింది.

104. మరియు శత్రువులను వెంబడించటంలో బలహీనతను ప్రదర్శించకండి. ఒకవేళ మీరు బాధపడుతున్నట్లైతే, నిశ్చయంగా వారు కూడా - మీరు బాధపడుతున్నట్లే - బాధపడుతున్నారు. మరియు మీరు అల్లాహ్ నుండి వారు ఆశించలేని దానిని ఆశిస్తున్నారు. మరియు వాస్తవానికి, అల్లాహ్ సర్వజ్ఞుడు, మహా వివేచనాపరుడు.

الصَّلَاةَ إِن خِفْتُمْ أَنْ يُفْتِنَكُمْ
الَّذِينَ كَفَرُوا إِنَّ الْكُفْرَيْنَ كَانُوا
لَكُمْ عَدُوًّا مُّبِينًا ۝

وَإِذَا كُنْتُمْ فِيهِمْ فَأَقْبِتْ لَهُمُ الصَّلَاةَ
فَأَتَقِمُوا طَائِفَةً مِنْهُمْ مَعَكَ وَلِيَأْخُذُوا
أَسْلِحَتَهُمْ فَإِذَا سَجَدُوا فَلْيَكُونُوا مِنْ
وَرَاءِكُمْ وَتِلْكَ طَائِفَةٌ أُخْرَى لَمْ
يُصَلُّوا فَلْيُصَلُّوا مَعَكَ وَلِيَأْخُذُوا
حُدُودَهُمْ وَأَسْلِحَتَهُمْ وَذَ الَّذِينَ كَفَرُوا
لَوْ تَغْفُلُونَ عَنْ أَسْلِحَتِكُمْ وَأَمْتِعَتِكُمْ
فَيَحْبِلُونَ عَلَيْكُمْ مَبِئْتَةً وَاحِدَةً وَلَا
جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِنْ كَانَ بِكُمْ أذى مِّنْ
مَّطَرٍ أَوْ كُنْتُمْ مَّرْضَى أَنْ تَضَعُوا
أَسْلِحَتَكُمْ وَخُذُوا حُدُودَكُمْ إِنَّ اللَّهَ
أَعَدَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُّهِينًا ۝

فَإِذَا قَضَيْتُمُ الصَّلَاةَ فَادْكُرُوا اللَّهَ
فِيهَا وَتَعُودُوا وَعَلَىٰ جُنُوبِكُمْ فَإِذَا
اطْمَأْنَنْتُمْ فَأَقْبِبُوا الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ
كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كِتَابًا مَّوْقُوتًا ۝

وَلَا تَهِنُوا فِي ابْتِغَاءِ الْقَوْمِ إِنْ
تَكُونُوا تَأْلَمُونَ فَإِنَّهُمْ يَأْلَمُونَ كَمَا
تَأْلَمُونَ وَتَرْجُونَ مِنَ اللَّهِ مَا لَا
يَرْجُونَ ۝ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ۝

78) చూడండి, 2:239.

105. (ఓ ము'హమ్మద్!) నిశ్చయంగా మేము ఈ గ్రంథాన్ని (ఖుర్ఆన్‌ను), సత్యంతో నీపై అవతరింపజేశాము - అల్లాహ్ నీకు తెలిపిన ప్రకారం - నీవు ప్రజల మధ్య తీర్పుచేయటానికి. మరియు నీవు విశ్వాస-పూతకుల పక్షమున వాదించేవాడవు కావద్దు.

106. మరియు అల్లాహ్ ను క్షమాభిక్షకొరకు ప్రార్థించు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.⁷⁹

107. మరియు ఆత్మద్రోహం చేసుకునే వారి పక్షమున నీవు వాదించకు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ విశ్వాసపూతకుణ్ణి, పాపిని ప్రేమించడు.

108. వారు (తమ దుష్కర్మలను) మానవుల నుండి దాచగలరు, కాని అల్లాహ్ నుండి దాచలేరు. ఎందుకంటే ఆయనకు (అల్లాహ్ కు) సమ్మతంలేని విషయాలను గురించి వారు రాత్రులలో రహస్య సమాలోచనలు చేసేటప్పుడు కూడా ఆయన వారితో ఉంటాడు. మరియు వారి సకల చర్యలను అల్లాహ్ పరివేష్టించి ఉన్నాడు.

109. అవును, మీరే! వారి (ఈ అపరాధుల) పక్షమున ఇహలోక జీవితంలోనైతే వాదించారు. అయితే! తీర్పు దినమున వారి పక్షమున అల్లాహ్ లో ఎవడు వాదించగలడు? లేదా వారికి ఎవడు రక్షకుడు కాగలడు?

110. మరియు పాపం చేసినవాడు, లేదా తనకు తాను అన్యాయం చేసుకున్నవాడు,⁸⁰ తరువాత అల్లాహ్ ను క్షమాభిక్షకై వేడుకుంటే అలాంటివాడు, అల్లాహ్ ను క్షమాశీలుడుగా, అపార కరుణా ప్రదాతగా పొందగలడు!

إِنَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ
لِتَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ بِمَا أَرَاكَ اللَّهُ
وَلَا تَكُنْ لِلْخَائِبِينَ خَصِيمًا ۝
وَاسْتَغْفِرِ اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا
رَحِيمًا ۝

وَلَا تُجَادِلْ عَنِ الَّذِينَ يَخْتَانُونَ
أَنْفُسَهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ مَنْ كَانَ
خَوَاتِنًا أَثِيمًا ۝

يَسْتَخْفُونَ مِنَ النَّاسِ وَ لَا
يَسْتَخْفُونَ مِنَ اللَّهِ وَ هُوَ مَعَهُمْ إِذْ
يُبَيِّتُونَ مَا لَا يَرُضِي مِنَ الْقَوْلِ وَ
كَانَ اللَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ مُجِيبًا ۝

هَآئِنْتُمْ هُوَآءِ جَدَلْتُمْ عَنْهُمْ فِي
الْحَيَاةِ الدُّنْيَا فَمَنْ يُجَادِلِ اللَّهَ
عَنْهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَمْ مَنْ يَكُونُ
عَلَيْهِمْ وَكَيْلًا ۝

وَ مَنْ يَعْمَلْ سُوءًا أَوْ يَظْلِمْ نَفْسَهُ ثُمَّ
يَسْتَغْفِرِ اللَّهَ يَجِدِ اللَّهَ غَفُورًا رَحِيمًا ۝

79) అబూ హురైరా (ర'ది.అ.) కథనం: "నేను దైవప్రవక్త ('స'అస)ను, ఇలా అనగా విన్నాను: 'అల్లాహ్ సాక్షిగా! నేను ప్రతిరోజు 70 సార్ల కంటే ఎక్కువ అల్లాహ్ (సు.త.)ను క్షమాభిక్ష కొరకు వేడుకుంటాను మరియు అల్లాహుత'అలా వైపునకు పశ్చాత్తాపంతో మరలుతాను.'" ('స'హ'హ్ బు'ఖారీ, పు.-8, 'హ. నం. 319).

80) చూడండి, 17:15.

111. కాని ఎవడైనా పాపాన్ని అర్జిస్తే, దాని (ఫలితం) అతడి స్వయంగా భరిస్తాడు. మరియు అల్లాహ్ సర్వజ్ఞుడు, మహా వివేచనాపరుడు.

112. మరియు ఎవడు అపరాధంగానీ, లేదా పాపంగానీ చేసి, తరువాత దానిని ఒక అమాయకునిపై మోపుతాడో! వాస్తవానికి, అలాంటివాడు తీవ్రమైన అపనిందను మరియు మోరపాపాన్ని తనమీద మోపుకున్నవాడే!

113. మరియు (ఓ ప్రవక్తా!) అల్లాహ్ అనుగ్రహం మరియు ఆయన కారుణ్యమే నీపై లేకుంటే, వారి లోని ఒక వర్గంవారు నిన్ను మార్గభ్రష్టత్వానికి గురి చేయగోరారు. కాని వారు తమను తాము తప్ప మరెవ్వరినీ మార్గభ్రష్టులుగా చేయలేరు. మరియు వారు నీకలాంటి హానిచేయలేరు. మరియు అల్లాహ్ నీపై ఈ గ్రంథాన్ని మరియు వివేకాన్ని అవతరింపజేశాడు. మరియు నీకు తెలియని విషయాలను నీకు నేర్పాడు. ⁸¹ మరియు నీపై ఉన్న అల్లాహ్ అనుగ్రహం చాలా గొప్పది. (3/4)

114. * వారుచేసే రహస్యసమావేశాలలో చాలా మట్టుకు ఏ మేలు లేదు. కాని ఎవరైనా దాన ధర్మాలు చేయటానికి, సత్కార్యాలు (మ'అరూఫ్) చేయటానికి లేదా ప్రజల మధ్య సంధి చేకూర్చటానికి (సమాలోచనలు) చేస్తే తప్ప! ఎవడు అల్లాహ్ ప్రీతికొరకు ఇలాంటి పనులు చేస్తాడో, అతనికి మేము గొప్ప ప్రతిఫలాన్ని ప్రసాదిస్తాము.

115. మరియు తనకు సన్మార్గం స్పష్టంగా తెలిసినపిదప కూడా, ఎవడు ప్రవక్తకు వ్యతిరేకంగా పోయి విశ్వాసుల మార్గంగాక వేరే మార్గాన్ని అనుసరిస్తాడో! అతడు అవలంబించిన త్రోవ వైపునకే, అతనిని మరల్చుతాము మరియు వానిని నరకంలో కాల్చుతాము. మరియు అది ఎంత చెడ్డ గమ్యస్థానం. ⁸²

وَمَنْ يَكْسِبْ إِثْمًا فَإِنَّمَا يَكْسِبُهُ عَلَى نَفْسِهِ ۗ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١١١﴾

وَمَنْ يَكْسِبْ خَطِيئَةً أَوْ إِثْمًا ثُمَّ يَرْمِ بِهِ بَرِيئًا فَقَدِ احْتَمَلَ بُهْتَانًا وَإِثْمًا مُّبِينًا ﴿١١٢﴾

وَلَوْ لَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكَ وَرَحْمَتُهُ لَهَمَّتْ طَائِفَةٌ مِّنْهُمْ أَنْ يُضِلُّوكَ ۗ وَمَا يُضِلُّونَ إِلَّا أَنْفُسَهُمْ ۗ وَمَا يَضُرُّونَكَ مِنْ شَيْءٍ ۗ وَأَنْزَلَ اللَّهُ عَلَيْكَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَعَلَّمَكَ مَا لَمْ تَكُنْ تَعْلَمُ ۗ وَكَانَ فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكَ عَظِيمًا ﴿١١٣﴾

لَا خَيْرَ فِي كَثِيرٍ مِّنْ نَّجْوَاهُمْ إِلَّا مَنْ أَمَرَ بِصَدَقَةٍ أَوْ مَعْرُوفٍ أَوْ إِصْلَاحٍ بَيْنَ النَّاسِ ۗ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿١١٤﴾

وَمَنْ يُشَاقِقِ الرَّسُولَ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُ الْهُدَىٰ وَيَتَّبِعْ غَيْرَ سَبِيلِ الْهُدَىٰ مِمَّنْ نُوَلِّهِ مَا تَوَلَّىٰ وَ نُضِلِّهِ جَهَنَّمَ ۗ وَسَاءَتْ مَصِيرًا ﴿١١٥﴾

81) చూడండి, 42:52 మరియు 28:86.

82) చూడండి, 3:85.

116. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ తనకు సాటి కల్పించటాన్ని (ఫిద్కను) ఏ మాత్రం క్షమించడు, కాని ఆయన దానిని విడిచి (ఇతర ఏ పాపాన్నైనా) తాను కోరిన వానికి క్షమిస్తాడు! అల్లాహ్ తో భాగస్వాములను కల్పించేవాడు, వాస్తవానికి మార్గ బ్రహ్మణ్ణి, మార్గబ్రహ్మణ్ణిలో చాలాదూరం పోయినట్టి!

117. ఆయనను (అల్లాహ్ ను) వదలి, వారు స్త్రీ (దేవత) లను ప్రార్థిస్తున్నారు. ⁸³ మరియు వారు కేవలం తిరుగుబాటుదారుడైన షైతాన్ ప్రార్థిస్తున్నారు. ⁸⁴

118. అల్లాహ్ అతన్ని శపించాడు (బహిష్కరించాడు). మరియు అతడు (షైతాన్) ఇలా అన్నాడు: "నేను నిశ్చయంగా, నీ దాసులలో నుండి ఒక నియమిత భాగాన్ని తీసుకుంటాను.

119. "మరియు నిశ్చయంగా, నేను వారిని మార్గ బ్రహ్మణులుగా చేస్తాను; మరియు వారికి తప్పక తప్పుడు ఆశలు కలిగిస్తాను; మరియు నేను వారిని అజ్ఞాపిస్తాను; దాని ప్రకారం వారు తప్పక పశువుల చెవులను చీల్చుతారు; మరియు నేను వారిని అజ్ఞాపిస్తాను; దాని ప్రకారం వారు తప్పక అల్లాహ్ సృష్టిలో మార్పులు చేస్తారు." ⁸⁵ మరియు ఎవడు అల్లాహ్ కు బదులుగా షైతాన్ ను తన రక్షకునిగా చేసుకుంటాడో! వాస్తవానికి వాడే స్పష్టమైన నష్టానికి గురి అయినవాడు!

إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَ يَغْفِرُ مَا دُونَهُ لِمَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا بَعِيدًا ﴿٨٣﴾

إِنْ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ إِلَّا إِنْتًا وَإِنْ يَدْعُونَ إِلَّا شَيْطَانًا مَرِيدًا ﴿٨٤﴾

لَعَنَهُ اللَّهُ وَقَالَ لَا تَخِذَنَّ مِنْ عِبَادِكَ نَصِيبًا مَفْرُوضًا ﴿٨٥﴾

وَلَا ضَلَّ لَهُمْ وَلَا أَمِينٌ لَهُمْ وَلَا أَمْرٌ لَهُمْ فَلَيبْتَلِكُنَّ إِذَا نَالَتِ الْعَاِمِرِ وَلَا أَمْرٌ لَهُمْ فَلَيبَغِيَنَّ خَلْقَ اللَّهِ وَ مَنْ يَتَّخِذِ الشَّيْطَانَ وَلِيًّا مِنْ دُونِ اللَّهِ فَقَدْ خَسِرَ خُسْرَانًا مُبِينًا ﴿٨٦﴾

83) స్త్రీ దేవతలు అంటే, ఇక్కడ ముస్లిక్ ఖురైషులు పూజించే స్త్రీ విగ్రహాలు ఉదా: లాత్, 'ఉజ్జా, మనాల్ మరియు నాజ్ ల మొదలైనవి. లేక దైవదూతలు. ఎందుకంటే, వారు దైవదూతలను అల్లాహ్ (సు.త.) యొక్క కుమార్తెలుగా భావించి, వారి ఆరాధన చేసేవారు.

84) పైన పేర్కొన్న వాటి ఆరాధన కేవలం షైతాన్ ఆరాధనయే. ఎందుకంటే షైతాన్ మానవుణ్ణి అల్లాహ్ (సు.త.) మార్గంనుండి మళ్ళించి బూటకదైవాలను ఆరాధించటాన్ని ప్రోత్సహిస్తాడు.

85) ఇక్కడ అల్లాహ్ (సు.త.) సృష్టిలో మార్పులు అంటే; పశువుల చెవులను ప్రత్యేక దైవాలపేర, ప్రత్యేకరకంగా కోసి విడవడమే కాక, మానవులు కూడా అందాన్ని హెచ్చించటానికి పచ్చబొట్టు వేయించుకోవటం, మరియు కనుబొమ్మల వెంట్రుకలను గీయించుకోవటం, ఫ్లాస్టిక్ సర్దరి చేయించుకోవటం, మరియు ట్యూబెక్టమీ మరియు వాస్కెక్టమీ చేయించుకోని అల్లాహ్ (సు.త.) సృష్టిలో మార్పులు తెచ్చుటకు ప్రయత్నించడం కూడాను. దైవప్రవక్త ('స'అస) సంప్రదాయం వల్ల తెలిసిందేమిటంటే పశువులకు ఖిన్నీ చేయటం ధర్మసమ్మతమే. ఎందుకంటే, దైవప్రవక్త ('స'అస) ఖిన్నీ చేసిన పశువుల బలి (ఖుర్బానీ) చేశారు.

120. అతడు(షైతాన్) వారికి వాగ్దానంచేస్తాడు మరియు వారిలో విపరీత కోరికలను రేపుతాడు. కాని, 'షైతాన్' వారికి చేసేవాగ్దానాలు మోసపుచ్చేవి మాత్రమే!

121. అలాంటి వారి ఆశ్రయం నరకమే; మరియు వారికి దాని నుండి తప్పించుకునే మార్గమే ఉండదు.

122. మరియు ఎవరైతే విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేస్తారో! మేము వారిని క్రింద కాలువలు ప్రవహించే స్వర్గవనాలలో ప్రవేశింపజేస్తాము; అందులో వారు శాశ్వతంగా కలకాలముంటారు. అల్లాహ్ వాగ్దానం సత్యమైనది. మరియు పలుకులలో అల్లాహ్ కంటే ఎక్కువ సత్యవంతుడెవడు?

123. మీ కోరికల ప్రకారంగా గానీ, లేదా గ్రంథ ప్రజల కోరికల ప్రకారంగా గానీ (మోక్షం) లేదు! పాపం చేసిన వానికి దానికి తగిన శిక్ష ఇవ్వబడుతుంది; మరియు వాడు, అల్లాహ్ తప్ప మరొక రక్షకుడినిగానీ, సహాయకుడినిగానీ పొందలేడు!

124. మరియు సత్కార్యాలు చేసేవాడు పురుషుడైనా, లేక స్త్రీ అయినా, ఆ వ్యక్తి విశ్వాసి అయిఉంటే, అలాంటి వారు స్వర్గంలో ప్రవేశిస్తారు మరియు వారికి ఖర్చూరపు-బీజపు చీలిక (నఖీరా) అంత అన్యాయం కూడా జరుగదు.

125. మరియు తన ముఖాన్ని (తనను తాను) అల్లాహ్ కు సమర్పించుకొని (ముఖ్ఫిం అయి) సజ్జనుడై, ఇబ్రాహీమ్ అనుసరించిన, ఏకదైవ సిద్ధాంతాన్ని (సత్యధర్మాన్ని) అనుసరించే వాని కంటే ఉత్తముడైన విశ్వాసి (ధార్మికుడు) ఎవడు? మరియు అల్లాహ్! ఇబ్రాహీమ్ ను తన స్నేహితునిగా చేసుకున్నాడు.

126. మరియు ఆకాశాలలో ఉన్నదంతా మరియు భూమిలో ఉన్నదంతా అల్లాహ్ కు చెందినదే. మరియు వాస్తవానికి అల్లాహ్ ప్రతి దానిని పరివేష్టించి ఉన్నాడు.

يَعِدُهُمْ وَيُنَبِّئُهُمْ ۗ وَمَا يَعِدُهُمْ

الشَّيْطَانُ إِلَّا غُرُورًا ۝

أُولَٰئِكَ مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ ۗ وَلَا

يَجِدُونَ عَنْهَا مَحِيصًا ۝

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ

سَنُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا

الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ۗ وَعَدَّ اللَّهُ

حَقًّا ۗ وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ قِيلًا ۝

لَيْسَ بِأَمَاتِيكُمْ ۗ وَلَا آهَاتِي أَهْلِ

الْكِتَابِ ۗ مَنْ يَعْمَلْ سُوءًا يُجْزَ بِهِ ۗ وَلَا

يَجِدْ لَهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ۝

وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ مِنْ ذَكَرٍ

أَوْ أُنْثَىٰ ۗ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَٰئِكَ

يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَلَا يُظَلَّمُونَ تَقْدِيرًا ۝

وَمَنْ أَحْسَنُ دِينًا مِمَّنْ أَسْلَمَ

وَجْهَهُ لِلَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ ۗ وَاتَّبَعَ مِلَّةَ

إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا ۗ وَاتَّخَذَ اللَّهُ

إِبْرَاهِيمَ خَلِيلًا ۝

وَاللَّهُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ

وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ مُحِيطًا ۝

127. మరియు వారు నిన్ను స్త్రీల వ్యవహారంలో గల ధార్మిక తీర్పు (ఫత్యా)ను గురించి అడుగు తున్నారు. వారిలో ఇలా అను: "అల్లాహ్ వారిని (స్త్రీలను) గురించి ధార్మిక తీర్పు ఇస్తున్నాడు: 'అనాథ స్త్రీలను, వారి కొరకు నిర్ణయించబడిన హక్కు (మహ్)ను మీరు వారికివ్వక, వారిని పెండ్లాడగోరుతున్న విషయాన్ని గురించి మరియు బలహీనులైన బిడ్డలను గురించి మరియు అనాథపిల్లల విషయంలోనూ న్యాయంగా వ్యవహరించాలని, ఈ గ్రంథంలో మీకు తెలుప బడుతోంది.'⁸⁷ మరియు మీరు ఏ మంచిపని చేసినా అది అల్లాహ్ కు తప్పకుండా తెలుస్తుంది."

128. మరియు ఒకవేళ స్త్రీ తన భర్త, అనాధరణలో ప్రవర్తిస్తాడేమోనని, లేదా విముఖుడవుతాడేమోనని, భయపడితే! వారిద్దరూ తమ మధ్య రాజి చేసుకుంటే! వారిపై ఎలాంటి దోషంలేదు. రాజి పడటం ఎంతో ఉత్తమమైనది. మరియు మానవుల మనస్సులలో పేరాస ఇమిడి వున్నది. మీరు సజ్జనులై, దైవబీతి కలిగి ఉండండి! ఎందుకంటే నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ మీ కర్మలన్నింటినీ బాగా ఎరుగును.

129. మరియు మీరు ఎంతకొరినా, మీ భార్యల మధ్య పూర్తి న్యాయం చేయటం మీ చేతకాని పని. కనుక ఒక భార్య వైపునకు ఎక్కువగా మొగ్గి, మరొకామెను డోలాయమాన స్థితిలో వదలకండి. మీరు మీ ప్రవర్తనను సరిజేసుకొని దైవబీతి కలిగి ఉండండి! ఎందుకంటే నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

130. కాని ఒకవేళ వారు (దంపతులు) విడిపోతే! అల్లాహ్ తన దాతృత్వంలో వారిలో ప్రతి ఒక్కరినీ, స్వయం సమృద్ధులుగా చేయవచ్చు! మరియు అల్లాహ్! సర్వోపగతుడు, మహా వివేచనాపరుడు.

131. మరియు ఆకాశాలలో ఉన్నదంతా మరియు భూమిలో ఉన్నదంతా, అల్లాహ్ కు చెందినదే. మరియు వాస్తవానికి మేము అల్లాహ్

وَ يَسْتَفْتُونَكَ فِي النِّسَاءِ قُلِ اللَّهُ يُفْتِيكُمْ فِيهِنَّ وَمَا يُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ فِي الْكِتَابِ فِي يَتَىٰ النِّسَاءِ الَّتِي لَا تُوْتُوْنَهُنَّ مَا كُتِبَ لَهُنَّ وَ تَرْغَبُونَ أَنْ تَنْكِحُوهُنَّ وَالْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الْوِلْدَانِ ۗ وَ أَنْ تَقُولُوا لِلنِّسَاءِ بِالْقِسْطِ ۗ وَ مَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِهِ عَلِيمًا ﴿١٢٧﴾

وَ إِنْ أَمْرًا خَافَتْ مِنْ بَعْلِهَا نُشُورًا أَوْ إِعْرَاضًا فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهَا أَنْ يُضِلِّحَا بَيْنَهُمَا صُلْحًا ۗ وَ الصُّلْحُ خَيْرٌ ۗ وَ أُحْضِرَتِ الْأَنْفُسُ الشُّحَّ ۗ وَ إِنْ تَحْسَبُوا أَنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ﴿١٢٨﴾

وَ لَنْ تَسْتَطِيعُوا أَنْ تَعْدِلُوا بَيْنَ النِّسَاءِ ۗ وَ لَوْ حَرَضْتُمْ فَلَا تَبِيلُوا ۗ كَلَّ الْمَيْلَ فَتَذَرُوهَا كَالْمُعَلَّقَةِ ۗ وَ إِنْ تُضِلُّوهَا وَ تَتَّقُوا فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿١٢٩﴾

وَ إِنْ يَتَفَرَّقَا يُغْنِ اللَّهُ كُلًّا مِّنْ سَعَتِهِ ۗ وَ كَانَ اللَّهُ وَاسِعًا حَكِيمًا ﴿١٣٠﴾

وَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَ مَا فِي الْاَرْضِ وَ لَقَدْ وَصَّيْنَا الَّذِيْنَ اٰتُوْا الْكِتٰبَ

87) చూడండి, 4:3.

యందు భయభక్తులు కలిగి ఉండమని, పూర్వం గ్రంథం ఇచ్చిన వారికి మరియు మీకూ ఆజ్ఞా పించాము. మరియు ఒకవేళ మీరు తిరస్కరిస్తే భూమ్యాకాశాలలో ఉన్నదంతా నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ కే చెందినది. మరియు అల్లాహ్ స్వయం సమృద్ధుడు, సర్వస్థోత్రాలకు అర్థుడు.

132. మరియు ఆకాశాలలోనూ మరియు భూమి లోనూ ఉన్నదంతా అల్లాహ్ కే చెందుతుంది. మరియు కార్య సాధకుడిగా అల్లాహ్ చాలు!

133. ఓ మానవులారా! ఆయన కోరితే, మిమ్మల్ని అంతంచేసి ఇతరులను తేగలడు. మరియు వాస్తవానికి, అల్లాహ్ ఇలా చేయగల సమర్థుడు.⁸⁸

134. ఎవడు ఇహలోక ఫలితాన్ని కోరుతాడో, (వానికదే దొరుకుతుంది). కాని (కేవలం) అల్లాహ్ వద్దనే, ఇహలోక మరియు పరలోక ఫలితాలున్నాయి. మరియు అల్లాహ్ సర్వం వినేవాడు, సర్వం చూసేవాడు. (7/8)

135. * ఓ విశ్వాసులారా! మీరు న్యాయం కొరకు స్థిరంగా నిలబడి, అల్లాహ్ కొరకే సాక్ష్యమివ్వండి. మరియు మీ సాక్ష్యం మీకుగానీ, మీ తల్లిదండ్రులకుగానీ, మీ బంధువులకుగానీ, విరుద్ధంగా ఉన్నా సరే. వాడు ధనవంతుడైనా లేక పేదవాడైనా సరే! (మీకంటే ఎక్కువ) అల్లాహ్ వారిద్దరి మేలు కోరేవాడు. కావున మీరు మీ మనోవాంఛలను అనుసరిస్తే న్యాయం చేయక పోవచ్చు.⁸⁹ మీరు మీ సాక్ష్యాన్ని వక్రీకరించినా, లేక దానిని నిరాకరించినా! నిశ్చయంగా, మీరు చేసేదంతా అల్లాహ్ బాగా ఎరుగును.

136. ఓ విశ్వాసులారా! అల్లాహ్ ను, ఆయన సందేశహరుణ్ణి, ఆయన తన సందేశహరునిపై (ముహమ్మద్ పై) అవతరింపజేసిన గ్రంథాన్ని మరియు ఆయన ఇతరుకు పూర్వం అవత

مِنْ قَبْلِكُمْ وَإِيَّاكُمْ أَنْ اتَّقُوا اللَّهَ ۗ
إِنْ تَكْفُرُوا فَإِنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ
وَمَا فِي الْأَرْضِ ۗ وَكَانَ اللَّهُ غَنِيًّا حَبِيدًا ۝
وَاللَّهُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
وَكَفَىٰ بِاللَّهِ وَكِيلًا ۝

إِنْ يَشَاءُ يُدْهِبْكُمْ أَيُّهَا النَّاسُ وَيَأْتِ
بِآخَرِينَ ۗ وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ ذٰلِكَ قَدِيرًا ۝
مَنْ كَانَ يُرِيدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا فَعِنْدَ
اللَّهِ ثَوَابُ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ ۗ وَكَانَ
اللَّهُ سَمِيعًا بَصِيرًا ۝

يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا قَوٰمِينَ
بِالْقِسْطِ شُهَدَاءَ لِلَّهِ وَلَوْ عَلَىٰ
أَنفُسِكُمْ أَوِ الْوَالِدِينَ وَالْأَقْرَبِينَ
إِنْ يَكُنْ غَنِيًّا أَوْ فَقِيرًا فَاللَّهُ أَوْلَىٰ
بِهِمَا ۗ فَلَا تَتَّبِعُوا الْهَوَىٰ أَنْ تَعْدِلُوا
وَإِنْ تَلَوْنَا أَوْ تَعْرَضْنَا فَإِنَّ اللَّهَ
بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ۝

يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَ
رَسُولِهِ ۗ وَالْكِتَابِ الَّذِي نَزَّلَ عَلَىٰ
رَسُولِهِ ۗ وَالْكِتَابِ الَّذِي نَزَّلَ مِنْ

88) చూడండి, 47:38.

89) చూడండి, 5:8.

రింపజేసిన గ్రంథాలన్నింటినీ విశ్వసించండి. ⁹⁰ అల్లాహ్ ను, ఆయన దూతలను, ఆయన గ్రంథాలను, ఆయన ప్రవక్తలను, అంతిమదినాన్ని తిరస్కరించినవాడు, వాస్తవానికి మార్గభ్రష్టుడై, మార్గభ్రష్టుత్వంలో చాలా దూరం పోయినట్లే!

137. నిశ్చయంగా, ఎవరైతే విశ్వసించిన తరువాత తిరస్కరించి, మళ్ళీ విశ్వసించి, ఆ తరువాత తిరస్కరించి; ఆ తిరస్కారంలోనే పురోగమిస్తారో! అలాంటి వారిని అల్లాహ్ ఎన్నటికీ క్షమించడు. మరియు వారికి సన్మార్గం వైపునకు దారి చూపడు!

138. కపట-విశ్వాసులకు, నిశ్చయంగా! బాధాకరమైన శిక్ష ఉందని తెలుపు.

139. ఎవరైతే విశ్వాసులను వదలి సత్యతిరస్కారులను తమ స్నేహితులుగా చేసుకుంటారో! అలాంటివారు, వారి (అవిశ్వాసుల) నుండి గౌరవాన్ని పొందగోరుతున్నారా? కాని నిశ్చయంగా, గౌరవమంతా కేవలం అల్లాహ్ కే చెందినది. ⁹¹

140. మరియు వాస్తవానికి, (అల్లాహ్) మీ కొరకు ఈగ్రంథంలో (ఈవిధమైన ఆజ్ఞ) అవతరింపజేశాడు: "ఒకవేళ మీరు అల్లాహ్ సూక్తులను గురించి తిరస్కారాన్ని మరియు పరిహాసాన్ని వింటే! అలా చేసేవారు, (ఆ సంభాషణ వదలి) ఇతర సంభాషణ ప్రారంభించనంత వరకు మీరు వారితో కలిసి కూర్చోకండి!" అలాచేస్తే నిశ్చయంగా మీరు కూడా

قَبْلُ ۗ وَمَنْ يَكْفُرْ بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ ۖ فَحَقْدٌ صَلَّ صَلًّا بَعِيدًا ﴿١٣٧﴾

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا ثُمَّ آمَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا ثُمَّ أَدَّأدُوا كُفْرًا لَمْ يَكُنِ اللَّهُ لِيُغْفِرْ لَهُمْ ۚ وَلَا لِيَهْدِيَهُمْ سَبِيلًا ﴿١٣٨﴾

بَشِيرِ الْمُنْفِقِينَ ۚ إِنَّ لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٣٩﴾

الَّذِينَ يَتَّخِذُونَ الْكُفْرِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ ۗ أَيْبَتُهُمْ عِنْدَهُمُ الْعِزَّةُ فَإِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَبِينًا ﴿١٤٠﴾

وَقَدْ نَزَّلَ عَلَيْكُمْ فِي الْكِتَابِ أَنْ إِذَا سَعَيْتُمْ آيَاتِ اللَّهِ يَكْفُرْ بِهَا ۖ وَيُسْتَهْزَأُ بِهَا فَلَا تَتَعَدُوا مَعَهُمْ حَتَّىٰ يَخُوضُوا فِي حَدِيثٍ غَيْرِهِ ۗ إِنَّكُمْ إِذَا

90) ఇతరులకు పూర్వం అవతరింపజేయబడిన దివ్యగ్రంథాలను విశ్వసించడం అంటే, అల్లాహ్ (సు.త.) తరపునుండి అవతరింపజేయబడిన, తొరాత్ మరియు ఇంజిల్ మొదలైన దివ్య గ్రంథాలలో మిగిలి ఉన్న సత్యాలను అన్నమాట. అంటే అల్లాహుత ఆలా తరపు నుండి అవతరింపజేయబడి ఉన్న విషయాలను విశ్వసించడం. ఈ రోజు కేవలం ఈ దివ్య ఖుర్ఆన్ తప్ప ఏ ఇతర దివ్యగ్రంథం కూడా, అవతరింపజేయబడిన నిజరూపంలో లేదు. ఎందుకంటే ఆ మతపు ధర్మవేత్తలు కాలక్రమేణా వాటిలో ఎన్నో హెచ్చు తగ్గులు చేస్తూ వచ్చారు. ఉదాహరణకు ఇప్పుడు వాడుకలో నున్న బైబిల్లో ఎన్నో సార్లు మార్పులు చేశారు. ఇప్పుడు వాడుకలో ఉన్న ఆధునిక బైబిల్లో చివరి మార్పు 1971 క్రీ.శకంలో చేశారు. అది (RSV-1971) అనబడుతుంది. ఇక్కడ సంబోధన, ఇప్పుడు వాడుకలో ఉన్న ఆ దివ్యగ్రంథాలలో మిగిలి ఉన్న సత్యాలను మాత్రమే సూచిస్తుంది. చూడండి, 3:3.

91) చూడండి, 35:10 మరియు 63:8.

వారిలాంటి వారే! నిశ్చయంగా అల్లాహ్ కపట-విశ్వాసులను మరియు సత్య-తిరస్కారులను, అందరినీ నరకంలో జమచేస్తాడు.

141. వారు (కపట-విశ్వాసులు) మీ విషయంలో నిరీక్షిస్తున్నారు. ఒకవేళ మీకు అల్లాహ్ తరపు నుండి విజయం లభిస్తే! వారు (మీలో) అంటారు: "ఏమీ? మేము మీలో కలిసిలేమా?" కాని ఒకవేళ సత్య-తిరస్కారులదే పైచేయి అయితే (వారిలో) అంటారు: "ఏమీ? మీలో గెలిచే శక్తి మాకు లేక పోయిందా? అయినా మేముమిమ్మల్ని విశ్వాసుల నుండి కాపాడలేదా?" కాని అల్లాహ్ పునరుత్థాన దినమున మీ మధ్య తీర్పుచేస్తాడు. మరియు అల్లాహ్! ఎన్నటికీ సత్య-తిరస్కారులకు విశ్వాసులపై (విజయం పొందే) మార్గంచూపడు.⁹²

142. నిశ్చయంగా ఈ కపటవిశ్వాసులు అల్లాహ్ ను మోసగించగోరుతున్నారు. కాని ఆయనే వారిని మోసంలో పడవేశాడు.⁹³ మరియు ఒకవేళ వారు నమాజ్ కొరకు నిలిచినా శ్రద్ధాహీనులై కేవలం ప్రజలకు చూపటానికే నిలుస్తారు.⁹⁴ మరియు వారు అల్లాహ్ ను స్మరించేది చాల తక్కువ!

143. వారు (విశ్వాస-అవిశ్వాసాల) మధ్య ఊగిసలాడుతున్నారు. వారు పూర్తిగా ఇటు (విశ్వాసులు) కాకుండా పూర్తిగా అటు (సత్య-తిరస్కారులు) కాకుండా ఉన్నారు. మరియు ఎవడి నైతి అల్లాహ్ మార్గభ్రష్టత్వంలో పడవేస్తాడో అలాంటి వాడికి నీవు (సరైన) మార్గం చూపలేవు.⁹⁵

مَثَلُهُمْ ۖ إِنَّ اللَّهَ جَامِعُ الْمُنْفِقِينَ وَالْكَافِرِينَ فِي جَهَنَّمَ جَمِيعًا ۖ
الَّذِينَ يَكَرُّوْنَ بِكُمْ ۖ قَآءَان كَانَ لَكُمْ فَتْحٌ مِّنَ اللَّهِ قَآءَا لَمْ تَكُنْ مَعَكُمْ ۗ وَإِن كَانَ لِلْكَافِرِينَ نَصِيبٌ قَآءَا لَمْ نَسْتَحْوِذْ عَلَيْكُمْ وَ نَنْعَمْكُمْ مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ ۗ فَآءَلَّهُ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ۗ وَلَن يَجْعَلَ اللَّهُ لِلْكَافِرِينَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ سَبِيلًا ۖ
إِنَّ الْمُنْفِقِينَ يُخِذُونَ آءَلَّهُ وَ هُوَ خَادِعُهُمْ ۗ وَإِذَا قَامُوا إِلَى الصَّلَاةِ قَامُوا كُسَالًا ۗ يُرَآءُونَ النَّآءَسَ وَ لَا يَذْكُرُونَ آءَلَّهُ إِلَّا قَلِيلًا ۖ
مُّدْبِدِينَ بَيْنَ بَيْنَ ذَءَلِكُ ۗ لَا إِلَى هَءَا لَآءٍ وَ لَا إِلَى هَءَا لَآءٍ ۗ وَ مَن يُضِلِلِ آءَلَّهُ فَلَن تَجِدَ لَهُ سَبِيلًا ۖ

92) చూడండి, 42:30.

93) చూడండి, 57:12-15.

94) కపట-విశ్వాసులకు 'ఇషా మరియు ఫజ్ర్ నమాజ్లు చేయటం చాలా కఠినంగా ఉంటుంది, ('స'హా'హ్ బు'ఖారీ). వారు ఇతరులకు చూపటానికే మరియు ముస్లింలను తమను గురించి అంధకారం (అయోమయం)లో ఉంచటానికే నమాజ్లు చేస్తారు. వారు చేసే నమాజ్లలో భయభక్తులు ఉండవు.

95) ఎవరైతే బుద్ధిపూర్వకంగా మార్గభ్రష్టత్వాన్ని, కుప్ర్ మరియు షిర్క్ ను ఎన్నుకుంటారో! వారికి అల్లాహ్ (సు.త.) సన్మార్గం వైపుకు మార్గదర్శకత్వం చేయడు. ఎందుకంటే అల్లాహు త'అలా మానవులకు మరియు జన్మతులకు విచక్షణా బుద్ధినిచ్చాడు. ప్రవక్తల ద్వారా

144. ఓ విశ్వాసులారా! మీరు విశ్వాసులను వదలి సత్య-తిరస్కారులను, మీ స్నేహితులుగా చేసుకోకండి. ఏమీ? మీరు, మీకే వ్యతిరేకంగా, అల్లాహ్ కు స్వప్రతిష్ఠిత ప్రమాణం ఇవ్వడలచు కున్నారా?

145. నిశ్చయంగా కపట-విశ్వాసులు నరకంలో అట్టడుగు అంతస్తులో పడిఉంటారు.⁹⁶ మరియు వారికి సహాయం చేయగల వాడిని ఎవ్వడినీ నీవు పొందజాలవు.

146. కాని ఎవరైతే, పశ్చాత్తాపపడి, తమను తాము సంస్కరించుకొని, అల్లాహ్ ను గట్టిగా నమ్ముకొని తమ ధర్మాన్ని (భక్తిని) కేవలం అల్లాహ్ కోరకే ప్రత్యేకించుకుంటారో, అలాంటి వారే విశ్వాసులతో కలిసిమెలసి ఉంటారు.⁹⁷ మరియు త్వరలోనే అల్లాహ్ విశ్వాసులందరికీ గొప్ప ప్రతిఫలాన్ని ప్రసాదించగలడు.

147. మీరు కృతజ్ఞులై, విశ్వాసులై ఉంటే అల్లాహ్ మిమ్మల్ని నిష్కారణంగా ఎందుకు శిక్షిస్తాడు? మరియు అల్లాహ్ కృతజ్ఞులను ఆమోదించే వాడు,⁹⁸ సర్వజ్ఞుడు.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا
الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ
الْمُؤْمِنِينَ أُتْرِدُونَ أَنْ تَجْعَلُوا لِلَّهِ
عَلَيْكُمْ سُلْطَانًا مُبِينًا ﴿٩٦﴾

إِنَّ الْمُنَافِقِينَ فِي الدَّرَكِ الْأَسْفَلِ
مِنَ النَّارِ وَلَنْ تَجِدَ لَهُمْ نَصِيرًا ﴿٩٧﴾
إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا وَ أَصْلَحُوا وَ
اعْتَصَمُوا بِاللَّهِ وَأَخْلَصُوا دِينَهُمْ لِلَّهِ
فَإُولَئِكَ مَعَ الْمُؤْمِنِينَ وَسَوْفَ يُؤْتِي
اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٩٨﴾

مَا يَفْعَلُ اللَّهُ بِعَذَابِكُمْ إِنْ شَكَرْتُمْ
وَآمَنْتُمْ وَكَانَ اللَّهُ شَاكِرًا عَلِيمًا ﴿٩٩﴾

మరియు దివ్యగ్రంథాల ద్వారా వారి వద్దకు మార్గదర్శకత్వాన్ని పంపాడు. అయినా వారు తమ తలబిరుసుతనంతో పైతాన్ వలలో పడిపోయి, పైతాన్ అడుగుజాడలలో నడుస్తున్నారు. అల్లాహ్ (సు.త.)కు జరిగిపోయింది, జరగనున్నది అంతా తెలుసు. అల్లాహుత ఆలా 'అలీముల్ గైబ్'. దుష్టులు సన్మార్గం వైపునకు రారని అల్లాహ్ (సు.త.)కు తెలుసు కాబట్టి, వారిని మార్గభ్రష్టుత్వంలో పడి ఉండనిస్తాడే కానీ, వారిని బలవంతంగా మార్గభ్రష్టుత్వంలోకి త్రోయడు.

96) నరకంలో అన్నిటికంటే క్రింది అంతస్తు అల్-హీవియ అనబడుతుంది.

97) మరియు ఏ కపట-విశ్వాసి అయితే పశ్చాత్తాపపడి తనను తాను సవరించుకొని అల్లాహ్ (సు.త.)నే గట్టిగా విశ్వసించి తన భక్తిని కేవలం అల్లాహ్ (సు.త.) కే ప్రత్యేకించుకుంటాడో అట్టి వాడు స్వర్గంలో విశ్వాసులతో కలిసి ఉంటాడు.

98) ఫాకీరన్ (అప్-షకూరు-36): Rewarding, ప్రతిఫలమిచ్చేవాడు. Approving or Forgiving much or largely, The All-Appreciative, అంగీకరించే, ఆదరించే, విలువనిచ్చే వాడు. తన దాసుల మంచి కార్యాలకు అమితంగా యోగ్యతను గుర్తించేవాడు కృతజ్ఞులను ఆమోదించేవాడు. చూడండి, 2:158. ###